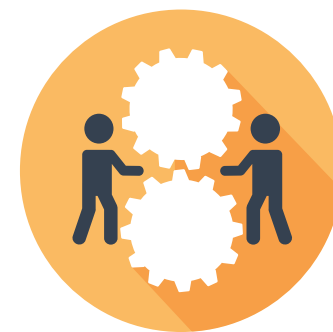

Een nieuw plan voor sociale vooruitgang en tegen armoede.

2013–2025: Kortrijk pioniert als stad tegen armoede

De voorbije jaren heeft Kortrijk resoluut gekozen om armoede te bestrijden. Kortrijk nam op verschillende vlakken het voortouw en nam zijn verantwoordelijkheid met een duidelijk engagement, de inbreng van financiële middelen en de inzet van extra mensen op het terrein en in de sociale en administratieve diensten.

In december 2013 presenteerde de stad een armoedeplan, onderverdeeld in 10 thematische hoofdstukken: inkomen en sociale bescherming, gezond eten, activering, huisvesting, gezondheid, goede dienstverlening, kinderarmoede, geletterdheid, cultuur-sport-vrije tijd en een door inwoners en verenigingen zelf in te vullen hoofdstuk met nieuwe initiatieven.

In totaal werden er 185 acties of opdrachten opgelijst. Zes jaar later zijn er 147 helemaal of gedeeltelijk gerealiseerd. 38 ervan kwamen niet of te weinig tot uitvoering.

De 'Drie I's' van onze stad – Inzet + Ideeën + Investerings – zorgden er ook voor dat Kortrijk inzake armoedebeleid en -bestrijding uitgroeide tot een voorbeeldstad.

We vernoemen: het versterkte activeringsbeleid, de komst van het volksrestaurant en opleidingsproject VORK, de groei in betaalbare kinderopvang, de inzet van brugfiguren in het basisonderwijs, de start van de Deelfabriek op de Venning, de invoering van het Kortrijks Menswaardig Inkomen, het Huurgarantiefonds, het magazine SIEN en de app SIEN Online als unieke rechtenverkenner, de uitbouw van de nachtopvang, de realisatie van crisiswoningen, de professionalisering van de voedselherverdeling (Food Act), de oprichting van de intergemeentelijke samenwerking W13 met intussen 14 gemeenten en het CAW, het wetenschappelijk begeleide experiment MISSION met de opstart van het casemanagement en de ontwikkeling op kleine schaal van 1 armoedeplan per gezin, het buddyproject voor vluchtelingen, de sterke groei van gezonde en goedkope maaltijden in onze centra en aan huis of nog, de uitbouw van een professioneel team Budget en Schuldhulpverlening. Voor alle duidelijkheid, dit is geen volledige lijst.

We willen hier uitdrukkelijk alle medewerkers van OCMW en stad danken voor hun bijdrage aan die realisaties. Zonder hun inzet en creativiteit zouden we nooit zo ver geraakt zijn. Eveneens veel dank aan de talrijke partnerorganisaties en de vele vrijwilligers die mee het plan opmaakten en mee garant stonden voor de uitvoering of de uitwerking ervan.

Uniek was ook dat we met A'kzie, de Kortrijkse vereniging waar mensen in armoede het woord nemen, en de OCMW-raad om de zes maanden de stand van zaken van het plan opmaakten en bijstuurden waar nodig.

Vandaag krijgt Kortrijk met zijn armoedeaanpak aandacht in binnen- en buitenland en worden we uitgenodigd op tal van fora. In het Vlaamse regeerakkoord zagen we voorstellen die in Kortrijk al een gangbare praktijk zijn en ook in het nieuwe federale regeerakkoord zien we een 'Kortrijkse inslag'. Denk maar aan het menswaardig inkomen op basis van referentiebudgetten. Die interesse is goed. De vraag is of ze zich ook vertaalt in sterkere bovenlokale ondersteuning. Zonder onbescheiden te klinken mogen we zeggen dat onze inspanningen resultaten opleveren, zoals mag blijken uit enkele cijfers hiernaast.

2020–2025 Meer dan ooit sociale vooruitgang

Ook deze bestuursperiode zat Kortrijk niet stil. In oktober 2019 stelde de stad al het voorontwerp van een nieuw armoedeplan voor. We werkten verder op alle geslaagde acties uit het vorige plan en stuurden bij waar nodig. Nadien organiseerden we een uitgebreide inspraakronde voor zowel organisaties als inwoners. De feedback namen we mee in het huidige Plan voor Sociale Vooruitgang en tegen Armoede dat 13 werven telt.

Philippe De Coene
Schepen van Sociale Vooruitgang

Enkele resultaten

Bereik (2015-2020) brugfiguren

13.547 behandelde vragen
3.955 unieke Kortrijkse kinderen
1.496 unieke Kortrijkse gezinnen

Ruim bereik: 7 op de 10 gezinnen nog niet gekend bij OCMW

Gezonde en goedkope maaltijden voor iedereen

2013:

90.209 maaltijden in wijkcentra en aan huis waarvan 47,7% aan sociaal tarief

2019:

156.771 maaltijden in wijkcentra, aan huis en in VORK waarvan 58,3% aan kortingstarief

VORK >

2018-2019
 32.977 maaltijden
 41% reductietarief

Herverdeling van voedseloverschotten:

Kortrijk geeft het voorbeeld

2015: Start Food Act (Stad Kortrijk): 108 ton voedsel, voor 850 gezinnen in armoede

2019: Food Act 13 (Regio Kortrijk): 310 ton voedsel, voor 3.000 gezinnen in armoede

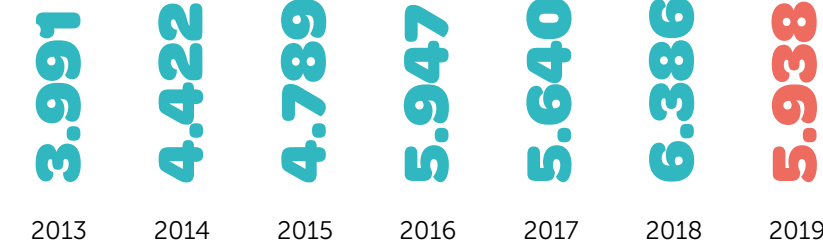
>> 200 ton voedsel = waarde van minstens 600.000 euro

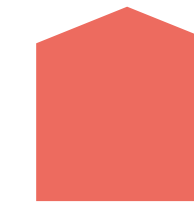
Meer kinderopvang in Kortrijk

2014 > 1.223 plaatsen
 2019 > 1.371 plaatsen

Sociaal huis vangt steeds meer hulpvragen op

Woonclub helpt mensen op weg naar een huurwoning

	2017	2019
Opgestarte dossiers	237	250
% vinden een woning binnen het jaar	19%	33%

KORTRIJK STERK IN BEGELEIDING NAAR WERK

671

actieve dossiers
 activering in 2013

735

actieve dossiers
 activering in 2019

Invoering van het eerste gemeentelijke huurgarantiefonds in Vlaanderen

Start in mei 2018, eind 2019 reeds 38 contracten huurgarantie afgesloten voor kwetsbare huurders.

Kortrijk verhoogt leefloon tot Kortrijks Menswaardig Inkomen

Invoering zomer 2018:
 verhoging leefloon tot menswaardig inkomen voor wie dit nodig heeft.

Eind 2019:
 205 dossiers.

2020-2025: 13 grote werven voor sociale vooruitgang

Het bestuursakkoord “Beste Stad van Vlaanderen” laat er geen twijfel over bestaan. De komende jaren gaan we fors door. Met nog meer ambitie om van Kortrijk ook de Sociaalste Stad van Vlaanderen te maken. Een stad waar iedereen erop vooruit gaat.

We kijken eerst naar het lopende plan met zijn 185 acties. Alle succesvolle acties worden aangescherpt en waar nodig versterkt. Tegelijk kijken we kritisch naar wat minder of niet werkt en naar wat niet gerealiseerd werd. Vervolgens lanceren we een aantal nieuwe initiatieven.

Deze keer werken we met 13 grote werven sociale vooruitgang waarrond we tal van flankerende acties lanceren.

Deze 13 werven zijn:

1. *Actieve opsporing van armoede*
2. *1 plan per gezin in armoede*
3. *Een nieuwe Deelfabriek met Consumentendienst*
4. *Twee sterke ondersteunde pijlers: activering en schuldhulpverlening*
5. *De Kortrijknorm of 60% (betaalbare) kinderopvang in Kortrijk*
6. *Wat hebben onze Kortrijkse kinderen te kort? Meten en aanpakken van deprivatie*
7. *Sociale tarieven voor lagere middenklasse*
8. *750 nieuwe sociale woningen*
9. *Een Wijkgezondheidscentrum in overleg met huisartsen en experts*
10. *Het Kortrijks Menswaardig Inkomen*
11. *Een UiTPAS voor iedere inwoner van Kortrijk, met korting voor iedereen die er recht op heeft*
12. *Elk Kortrijks Talent moet openbloeien*
13. *Een coalitie met W13 en 100 huispartners*

3 basisprincipes

Drie duidelijke principes vormen de basis van het armoedebelidsplan 2020 – 2025 en worden doorgetrokken in alle acties:

Er vroeg bij zijn

Door een actieve opsporing van armoede proberen we zo vroeg mogelijk mensen in en met risico op armoede te vinden en te helpen. Hoe vroeger we tussenkomen, hoe beter we kunnen vermijden dat mensen in diepe(re) armoede terechtkomen.

Dichtbij zijn

Vertrekkend vanuit de positieve ervaringen met brugfiguren, casemanagers en wijkteams die gesteund worden door onze sterke sociale dienst, zetten we nog meer in op een werking dicht bij de mensen. De OCMW's en sociale diensten in dit land mogen niet wachten tot mensen bij hen aankloppen, ze moeten meer dan ooit daar zijn waar de mensen zijn.

Iedereen moet vooruit

Armoede(risico) is een kwestie van te weinig inkomen, veel meer dan een kwestie van statuut waarin mensen zich bevinden. Daarom beperken we ons niet tot de groep van mensen met een bepaald statuut, zoals leefloongerechtigden. We hebben eveneens aandacht voor een bredere doelgroep van mensen in nood, waaronder de steeds kwetsbaardere groep van de lagere middenklasse, de eenoudergezinnen en de alleenstaanden.

Kortrijk Spreekt, Iedereen Spreekt

Op 16 oktober 2019, aan de vooravond van de Wereldverzetdag tegen armoede en sociale uitsluiting, stelden we een ontwerp van dit plan voor. Meteen lanceerden we ook een brede oproep om suggesties, ideeën en voorstellen te doen om het Nieuw Plan voor Sociale Vooruitgang beter te maken. Via diverse kanalen (persoonlijke bevraging, dialoogtafels, online ...) lieten ruim 1.000 mensen hun stem horen. Niet in het minst mensen in armoede zelf deden dit – met grote dank aan onze lokale verenigingen met mensen in armoede – maar ook tal van geëngageerde inwoners uit onze stad, vertegenwoordigers van verschillende organisaties, vrijwilligers ...

De medewerkers van de wijkteams gingen actief de baan op om ook de mensen te bevragen die wegens tal van redenen hun stem doorgaans moeilijker laten horen. Ongeveer 750 van de 1.000 mensen werden op deze manier gezien en gehoord via huisbezoeken, een ontmoeting in een wijkcentrum of bij een deelname aan een activiteit in een wijk en deelgemeente. We bereikten hiermee een mooie staalkaart van de inwoners van onze stad, netjes verdeeld over Kortrijk centrum en de verschillende deelgemeenten, maar ook qua leeftijden en sociale en culturele achtergrond.

Hieronder vind je een overzicht van de bevraging van de wijkteams wat betreft woonplaats van de bevroegde inwoners.

Daarnaast toetste onze programmaregisseur Sociale Vooruitgang en Armoedebestrijding het ontwerp grondig af bij de eigen diensten van stad en OCMW en talrijke externe partners.

De resultaten van deze uitgebreide bevraging zitten verwerkt in dit plan. Aan de hand van voetnoten geven we aan welke elementen uit het plan worden ondersteund of zijn aangevuld en van waar de input kwam.

744 MENSEN BEVRAAGD DOOR WIJKTEAMS

Kortrijk > 27%

Bissegem > 12%

Heule > 18%

Bellegem > 6%

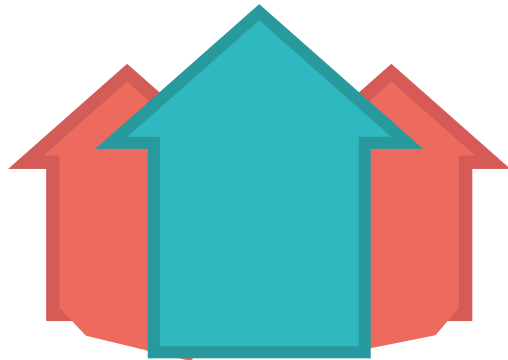
Kooigem > 3%

Marke > 15%

Rollegem > 5%

Aalbeke > 5%

Woont niet in Kortrijk > 9%

En toen was er COVID-19

In maart 2020 werden we ook in Kortrijk geconfronteerd met de ongeziene crisis die het COVID-19-virus teweegbracht. Het leven zag er plots anders uit en de verdere uitwerking van het plan moest even wijken: de stad zette alles op alles om zijn inwoners op verschillende vlakken te beschermen tegen het virus.

Corona heeft nog steeds een stevige invloed op ons leven. Sociale contacten, het werk, school: ze zien er helemaal anders uit. De gevolgen van corona zijn voor velen voelbaar in hun portemonnee. De winkelkar is duurder geworden terwijl nogal wat mensen het, minstens tijdelijk, met minder inkomen moeten doen. De groep inwoners van Kortrijk die het moeilijk heeft, ziet er vandaag dan ook anders uit dan voor corona.

Dit dwong ons om het plan bij te sturen. Kortrijk maakte werk van een relanceplan “De Weg uit de Crisis”, met daarin ook heel bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare mensen uit onze stad.

Maar we startten niet van een wit blad. We konden putten uit het voorontwerp van het armoedeplan en het vele voorbereidende werk dat daar al voor geleverd was. Een aantal initiatieven waren al in het voorontwerp opgenomen, maar werden door corona gedeeltelijk tot grondig bijgestuurd, werden uitgebreid of kwamen in een stroomversnelling terecht. Er worden ook een aantal nieuwe initiatieven uitgewerkt, met onder meer de bijkomende middelen die de stad vanuit de hogere overheden krijgt om de financiële en sociale gevolgen van corona te temperen.

Dit relanceplan kunt u vinden op www.kortrijk.be/de-weg-uit-de-crisis. Het is een overkoepelend plan voor verschillende sectoren en doelgroepen die schade ondervinden. Heel specifiek voor kwetsbare groepen bundelden we de acties onder ‘Kortrijk Helpt: nog meer solidariteit in 7 maatregelen’ en ‘Kortrijk Gezond’.

De acties zijn verwerkt in de 13 werven. Via icoontjes geven we aan welke acties worden versterkt of erbij zijn gekomen vanuit het relanceplan.

Kortrijk Helpt: nog meer solidariteit in 7 maatregelen

1. *Kortrijk Luistert*
2. *Sociaal steunbudget verhogen*
3. *Brede toepassing van het Kortrijks Menswaardig Inkomen*
4. *Promotiecampagne nieuw systeem sociale voordelen*
5. *Housing First-proefproject voor daklozen*
6. *Huiswerkbegeleiding, hardware en software voor kwetsbare (school) kinderen*
7. *Uitbouw van ons aanbod betaalbare en gezonde voeding*

Kortrijk Gezond

1. *Een vaste wachtpost voor huisartsen in Kortrijk*
2. *Opstarten van een werking met gezondheidsgidsen*
3. *Versneld onderzoeken van een wijkgezondheidscentrum*
4. *Uitbouwen van een regionale samenwerking rond zorg en gezondheid*

U leest het. Waar Kortrijk al flinke ambities had om de komende jaren de strijd tegen armoede op te drijven, werden deze ambities alleen maar versterkt. Kortrijk zet een flinke tand bij om hulp te bieden aan mensen die het door eender welke reden moeilijk hebben.

Opnieuw meer dan 30 miljoen euro om actie te voeren

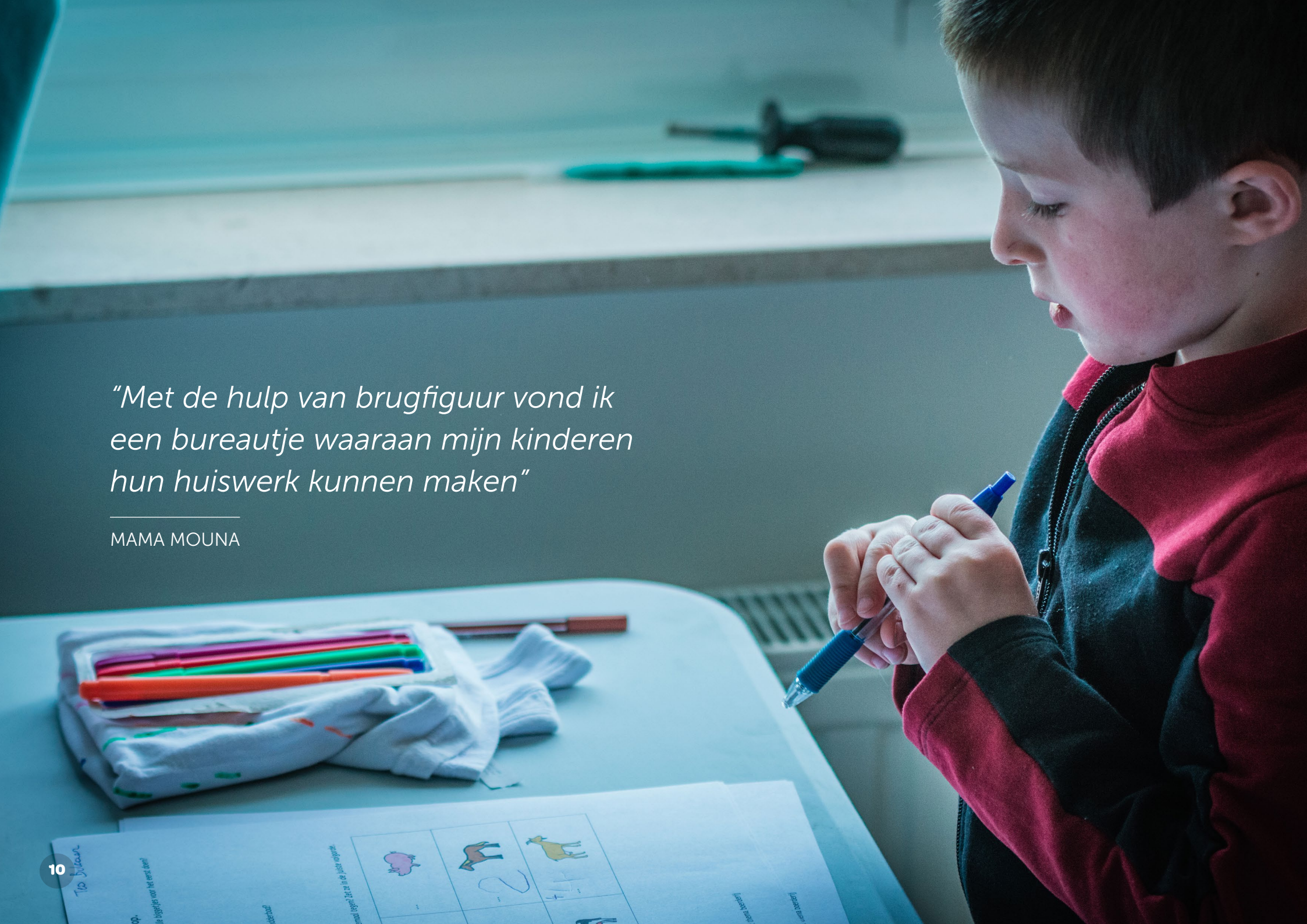
Een ambitieus plan tegen armoede kan maar slagen en echt het verschil maken voor mensen in armoede als er ook een ambitieus budget tegenover staat. Het vorige plan 2014-2019 omvatte een budget van meer dan 30 miljoen euro om actie te voeren.

Ook voor het nieuwe plan voor sociale vooruitgang en tegen armoede voorzien we meer dan 30 miljoen euro vanuit het lokaal bestuur (34,3 miljoen euro voor de periode 2020-2025).

Het gaat dan niet over de reguliere werking van onze sociale diensten maar wel over:

- *nieuwe investeringen in sociale infrastructuur met als uitschieters de nieuwe Deelfabriek in de Tuighuisstraat en nieuwe publieke kinderopvangplaatsen op de site Condédreef*
- *nieuwe of vernieuwde samenwerkingen met onze partners in zowel de stad als de regio*
- *extra personeelsmiddelen om de reorganisatie van onze sociale dienstverlening mogelijk te maken*
- *acties uit het vorige armoedeplan die worden verdergezet en versterkt*
- *werkingsmiddelen voor nieuwe projecten*

Het draagvlak bij de Kortrijkse bevolking voor een sterke lokale armoedebestrijding is er alvast, zo bleek uit De Grote Bevraging in het kader van het nieuwe bestuursakkoord “Beste Stad van Vlaanderen”. 76% van de Kortrijkzanen gaat ermee akkoord dat er lokale middelen naar armoedebestrijding gaan.

“Met de hulp van brugfiguur vond ik een bureautje waaraan mijn kinderen hun huiswerk kunnen maken”

MAMA MOUNA

1. Een actieve opsporing van armoede

Niet alle mensen in armoede of met ernstige noden vinden de weg naar ondersteuning, naar hulp, naar het lokale bestuur. In het bestuursakkoord “Beste Stad van Vlaanderen” staat het duidelijk: ‘Een vernieuwend sociaal beleid zoekt de mensen op, niet omgekeerd’.

Het voorstel is helder, maar vereist wel een omslag in de cultuur en de aanpak van het beleid en van onze diensten: we zijn aanwezig waar de mensen zijn. Dat doen we met onze wijkteams, onze brugfiguren in diverse domeinen, onze casemanagers, onze maatschappelijk werkers en onze ondersteunende diensten. We versterken ze en reorganiseren waar nodig de aanpak. Dat zou je ‘de uitkanteling’ kunnen noemen. Maar bovendien koppelen we data en info van partnerorganisaties zoals het Agentschap Kind & Gezin of de vrijwilligersteams van ‘Buren voor Buren’.

De armoedemeting van Kind & Gezin als opsporingsmiddel voor het lokale bestuur

We werken een structurele samenwerking uit met Kind & Gezin. Kind & Gezin bereikt zo goed als elk gezin in Kortrijk waar een kind geboren wordt. En dus ook zo goed als elk kwetsbaar gezin in onze stad. Tijdens hun contacten met gezinnen gaan de verpleegkundigen van Kind & Gezin na of er signalen zijn van kansarmoede. Ze doen dat op zes domeinen: het maandinkomen, de opleiding van de ouders, het stimulatieniveau van de kinderen, de arbeidssituatie van de ouders, de huisvesting en de gezondheid. Wanneer een gezin zwak scoort op drie of meer criteria, spreken we over kinderen die in kansarmoede leven.

De cijfers van Kind & Gezin (de zogenaamde kansarmoede-index) worden lokaal vaak gebruikt waarvoor ze niet bedoeld zijn – ook in Kortrijk maakten we ooit die fout – met name om de resultaten van de lokale aanpak, of het gebrek aan resultaten, te bewijzen. Tot voor kort werden ze helaas niet gebruikt waarvoor ze wel kunnen dienen: de lokale besturen en de gezinnen in kansarmoede, met wederzijdse goedkeuring,

met elkaar in contact brengen om een structurele begeleiding op te starten.

Tot voor kort dus: in het kader van het Europese project MISSION in Kortrijk werkten we een verregaande samenwerking uit met Kind & Gezin om kwetsbare gezinnen sneller te detecteren om zo ook sneller samen te zoeken naar de gepaste hulp.

We willen deze samenwerking met Kind & Gezin ook na MISSION structureel verankeren en veralgemenen in de werking van ons nieuw Sociaal Huis. Elk kwetsbaar gezin met een pasgeboren kind krijgt zo maximaal de kans op de gepaste hulp- en dienstverlening. Op kruissnelheid valt geen enkel gezin uit de boot en bereiken we alle gezinnen met een pasgeborene waar kansarmoede is vastgesteld.

Proactieve samenwerking met de instellingen Bijzondere Jeugdzorg

Jongeren die een bepaalde tijd van hun leven in een instelling verblijven, staan er op hun 18 jaar vaak alleen voor. Helaas moeten een aantal van hen iets later een beroep doen op het Sociaal Huis omdat ze er niet in slagen om zelf hun weg te vinden. Vanuit het Sociaal Huis willen we in samenwerking met de verschillende lokale instellingen Bijzondere Jeugdzorg sneller in contact komen met deze jongeren. Bij voorkeur nog tijdens hun verblijf in de instelling. Op die manier willen we deze jongeren beter voorbereiden op het leven na hun verblijf in de instelling. Indien nodig kunnen we samen ook sneller en vlotter een traject binnen het Sociaal Huis uitstippelen.

Samenwerking lokale partners

De positieve ervaringen uit de samenwerking met Kind & Gezin en de Bijzondere Jeugdzorg gaan we doortrekken naar andere lokale partners die in contact komen met kwetsbare groepen. We willen een rechtstreekse lijn ontwikkelen met onder meer het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk, az groeninge, de RVA, de VDAB/Werkwinkel en de sociale dienst van de politie. Op die manier willen we mensen in een moeilijke situatie, waar ze zich ook aanmelden, sneller toeleiden naar de gepaste hulp.

Verder willen we samen met diverse organisaties en diensten die in contact komen met kwetsbare groepen, afspraken maken om te zorgen dat een signaal – hoe klein ook – kan leiden tot gepaste hulp. Deze samenwerking moet ervoor zorgen dat we mensen bereiken die op vandaag nog onder de radar van onze huidige sociale dienstverlening blijven. We denken hierbij aan Buurt- en nabijheidsdiensten, thuiszorgdiensten of maaltijdbezorgers aan huis. ¹

Brugfiguren op post waar mensen samenkomen

De afgelopen jaren investeerden we ontzettend veel in outreachende dienstverlening (brugfiguren basisonderwijs, werk, sociaal-artistiek werk, kinderopvang, casemanagers, toeleiders in diversiteit, Wijsneuzen ...).

Mensen en initiatieven die niet wachten tot mensen de weg vinden naar de gepaste hulp, maar ter plaatse bij kwetsbare mensen zelf maximaal hun rechten verkennen. Het voordeel van deze manier van werken is dat heel wat mensen die voordien onzichtbaar waren, op de radar komen. Zo worden nogal wat moeilijkheden veel vroeger gedetecteerd en hierdoor ook sneller aangepakt.

We richten ons met deze aanpak dus niet uitsluitend op mensen in armoede, maar ook op mensen die de weg nog niet vinden naar de gepaste hulp, mensen die de stap niet durven te zetten, mensen die in eenzaamheid terecht dreigen te komen en mensen voor wie een duwtje in de rug op het juiste moment ervoor kan zorgen dat ze net niet in armoede terechtkomen. ²

We besteden extra aandacht aan mensen die op heden niet bereikt worden, of die om tal van redenen door de mazen van elke vorm van dienstverlening glippen. We blijven investeren in straathoekwerk en werken vanuit deze specifieke werkvorm samenwerkingen uit met diverse sociale partners in de stad. ³

Neem nu de brugfiguren in het basisonderwijs, opgestart in 2015. Sindsdien behandelde dit team niet minder dan 13.547 hulpvragen. De brugfiguren bereikten ook 3.955 kinderen in 1.496 gezinnen. Dit is bijna 44% van de 9.000 kinderen in het Kortrijkse basisonderwijs. Van alle bereikte gezinnen was 70% nooit eerder in contact gekomen met OCMW of stad voor sociale dienstverlening.

Maar dan moeten we consequent zijn: hoe meer mensen in moeilijkheden we aantreffen, hoe sterker onze diensten moeten zijn uitgerust. Daarom versterken we zowel onze outreachende als onze sociale dienstverlening.

Op vandaag hebben we heel wat medewerkers op het terrein. Zij slaan op de een of andere manier de brug tussen kwetsbare mensen en de gepaste hulp- en dienstverlening. Ze doen dit allemaal vanuit een specifieke doelgroep (toeleiders in diversiteit voor Nieuwe Kortrijkzanen, Visite voor 65-plussers, AjKo voor kwetsbare jongeren, buddy's voor erkende vluchtelingen ...), vanuit een specifieke buurt (buurtwerk, woonzorgverleners ...) of via een specifieke toegangspoort (brugfiguren onderwijs en casemanagers voor gezinnen met een pasgeborene).

Ze hebben een sterke gemeenschappelijke aanpak: ze vertrekken vanuit de situatie van de mensen zelf, hun specifieke vraag of nood en gaan van daaruit op zoek naar de gepaste hulp.

Binnen de reorganisatie van onze sociale dienstverlening willen we al deze vormen van 'bruggen bouwen' samenbrengen in één dienst, maximaal op elkaar afstemmen en vanuit een gezamenlijke visie inzetten op een brede, outreachende beweging. We bewaken hierbij het specifieke en de sterkte van elk deelproject. ⁴

Wijkgericht sociaal werk vanuit onze wijkteams

Naast de nieuwe outreachende werkingen hebben ook de wijkteams de voorbije jaren een heel sterke evolutie doorgemaakt.

We versterken onze wijkteams door alle mensen die actief zijn in een wijk samen te brengen: gebiedswerkers, buurtwerkers, ergotherapeuten, wijkagenten, straathoekwerkers, gemeenschapswachten, vrijwilligers, cultuurwerkers, medewerkers Sociaal Huis ...

Voor de programmatie in onze huizen werken we samen met diverse vrijetijdsaanbieders in de stad. Dit versterkt de samenwerking tussen diverse spelers in de wijk en stimuleert de deelname aan het reguliere aanbod van vrije tijd in de stad. ⁵

Op basis van beschikbare data, signalen en een goede omgevingsanalyse besteden we extra aandacht aan onontgonnen terrein. ⁶ We kijken waar er blinde vlekken zijn in onze stad en organiseren onze wijkteams hierop.

Dit veronderstelt een goede coördinatie maar eveneens een sterke focus op de respectievelijke opdrachten. Hier liggen immers echte kansen om sterker in te zetten op wijkgericht sociaal werk. Wie voor een sociale opdracht is aangesteld, werkt mee aan de opsporing van kwetsbaarheid, armoede, en sociale noden. Zij maken ook de brug naar ons grote aanbod van sociale dienstverlening en naar de verschillende maatregelen van ons breed sociaal programma.

Hierbij wordt ook de link naar de formele hulpverlening (Sociaal Huis e.a.) steviger verankerd. Op die manier kan het erg toegankelijke en informele karakter van de wijkcentra nog meer een laagdrempelige stap zijn richting sociale vooruitgang. We beschikken over fantastische medewerkers in onze wijkteams en die kwaliteit alleen al biedt garanties op sterk sociaal wijkwerk.

Inspraak en participatie

De stad Kortrijk zette de afgelopen jaren sterk in op inspraak en participatie van alle inwoners van de stad. We trekken deze lijn door in deze bestuursperiode. We rollen diverse initiatieven verder uit, zoals werken met wijkbudgetten, inspraak in publieke ruimte, referenda, een wijkparlement ... De uitdaging bestaat erin om ook de minst mondige en meest kwetsbare inwoners aan bod te laten komen.

De wijkteams nemen hierbij een cruciale rol op, met diverse aanvullende acties op maat van kwetsbare groepen. Kortrijk Spreekt bestaat alleen als iedereen Spreekt.

Kortrijk Luistert

De coronacrisis bevestigt de nood aan integratie van de huidige werking van de wijkteams en de sociale dienst. Zo kunnen we ons bereik van de meest kwetsbaren sterk verhogen. Het systematisch en op grote schaal contacteren en bevragen van onze kwetsbare inwoners zetten we verder onder de noemer "Kortrijk Luistert". ⁷

¹ W13, EDAS (opleiding Ervaringsdeskundigen in de kansarmoede en sociale uitsluiting), Sociaal Huis, inwoners

² W13, inwoner

³ SAM vzw

⁴ Team welzijn Stad Kortrijk, inwoner

⁵ Inwoner

⁶ Team welzijn Stad Kortrijk, inwoner

⁷ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

DOOD MALTESE JOURNALISTE
Ex-stafchef premier zou brein achter moord zijn

CULTURSECTOR WEER MASSAAL OP STRAAT
Jambon krabbelt niet terug

Eén begeleider per gezin kan echt verschil maken, concludeert onderzoek

Persoonlijke aanpak van armoede werkt

Met een directe aanpak, waarbij één sociaal werker mensen in armoede bij al hun problemen helpt, kan wel degelijk een verschil gemaakt worden, zo bewijst een onderzoek van de UAntwerpen in Kortrijk. Ook Vlaams minister voor Armoedebestrijding Wouter Beke (CD&V) toont grote interesse.

ROEL WAUTERS

Een op de zeven Vlaamse kinderen (14,1 procent) groeit op in armoede, blijkt uit cijfers van Kind en Gezin. En dat cijfer stijgt jaar na jaar. De UAntwerpen onderzocht samen met de stad Kortrijk en hogescholen Howest en Vives wat de concrete impact van het beleid kan zijn. Vandaag worden de resultaten van dat onderzoek op een studiedag voorgesteld.

In Kortrijk werd daarvoor het Mission-project opgezet. Daarbij werd gekozen voor een integrale, aanklampende aanpak. Per gezin werd een sociaal werker toegewezen, die met al hun problemen terechtkomen. Vaak hebben mensen in armoede meer dan één issue. Omdat ze te maken krijgen met verschillende hulpverleners, voelen ze zich vaak schillenende naar de muur gestuurd. Boven van het kastje naar de muur gestuurd. Boven van het kastje naar de muur gestuurd. Boven van het kastje naar de muur gestuurd.

Het onderzoek, dat in totaal bijna 2,5 jaar in beslag nam, toont aan dat die aanpak wel de

gelijk een verschil maakt. Vooral op het vlak van aanvullende tegemoetkomingen noteren de onderzoekers een sterk effect. Dat zijn de extra's die meestal het OCMW zelf toekent. Zo keert Kortrijk een aanvulling op het loon uit, die kan oplopen tot 250 euro per maand. Ook kan het OCMW een huurwaarborg voorschieten of tussenkomen wanneer bijvoorbeeld een wasmachine stuk is. Er zijn kortingen bij sportclubs en culturele activiteiten, maar ook voedselbanken en sociale restaurants. Veel mensen kennen die voordelen niet, maar die tussenkomsten maken die voor hen wel een groot verschil op het einde van de maand.

Het onderzoek toont ook de beperkingen aan. In de zoektocht naar een sociale woning kunnen de sociale werkers de mensen begeleiden om zich in te schrijven op een wachtlijst, maar meer ook niet.

Ook geraken de mensen in armoede op korte termijn niet aan het werk, al zijn na een jaar dubbel zo veel mensen ingeschreven op een 'traject naar een job' (40 procent). Dat wil zeggen: ze volgen een cursus of worden gescand op hun capaciteiten.

"De aanpak is bemoeiend, maar het is geen toverformule", zegt hoofdonderzoeker

Wim Van Lancker (UAntwerpen en KU Leuven). "Het lokale beleid doet wat het kan en levert zo de grootste noden. Maar het helpt geen mensen structureel uit de armoede. Heel wat problemen, zoals de regelgeving rond kindergeld, wonen en uitkeringen, zitten op het Vlaamse en federale niveau."

Daarom dat de Kortrijkse schepen voor Sociale Zaken Philippe De Coene (sp.a) pleit voor een 'armoedepact' tussen de verschillende niveaus, waar over de partijgrenzen het armoedeprobleem duurzaam wordt aangepakt. Zijn partij legt het voorstel op tafel bij federaal in-formateur Paul Magnette (PS).

De Coene is een van de trek- kers van het project, met de expliciete steun van zijn coalitiepartners Open Vld en N-VA. Ook Vlaams minister Wouter Beke (CD&V) toont grote interesse. Het is de eerste keer dat de impact van armoedebelief wordt onderzocht. "Dit kan ons helpen om het lokaal sociaal beleid te versterken", zegt hij. In zijn beleidsnota heeft hij met de 'gezinscoaches' een gelijkwaardige aanpak voor ogen. Hij nodigt de initiatiefnemers van het project uit om hun input te geven, zodat hij die beleidslijn verder kan uitwerken.

'Dit kan ons helpen om het lokaal sociaal beleid te versterken'

WOUTER BEKE (CD&V) VLAAMS MINISTER ARMOEDEBESTRIJDING

RUTTEN MOET HET UITLEGGEN
Raakt Open V verscheurd door keuze tussen groene en N-VA?

AMAYA COPPENS, GEVANGEN IN NICARAGUA

Moeder Tamara: 'België moet haar redden'

2. 1 plan per gezin in armoede

Verder werken op het model van MISSION

MISSION (Mobile Integrated Social Services Increasing Outcome for users in Need) is een sociaal project dat voor 80 procent werd gefinancierd door de Europese Commissie. Drie jaar lang werkten vijf casemanagers met kansarme gezinnen met kinderen, zowel outreachend als aanklampend.

MISSION begon eind 2016 en liep tot eind 2019. Het OCMW werkte hiervoor samen met Kind & Gezin, het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck van UAntwerpen en de Kortrijkse hogescholen Howest en Vives.

MISSION pakte de verschillende problemen van gezinnen in armoede intensief én tegelijkertijd aan: problemen met inkomen, huisvesting, gezondheid, opleiding, werk, kinderen ... De antwoorden op deze problemen vinden de gezinnen doorgaans niet op één plaats: ze moeten daarvoor van de ene dienstverlener naar de andere. Met MISSION ontwikkelden we een nieuwe methode die deze traditionele manier van werken omkeert: het is doorgedreven outreachend casemanagement, waarbij één casemanager zich ontfermt over al deze problemen.

Outreachend betekent dat de gezinnen thuis worden opgezocht en begeleid. Hun leefwereld dient als vertrekpunt. De casemanager brengt vervolgens alle mogelijke dienstverlening die in Kortrijk beschikbaar is binnen bij het gezin.

Casemanagement betekent dat de casemanager zowel ondersteunend als coördinerend werkt. Hij is het vaste aanspreekpunt voor het gezin en zorgt voor afstemming en samenwerking tussen de verschillende dienstverleners.

Deze nieuwe methode werd wetenschappelijk onderzocht. We maten het effect en brachten in kaart welke factoren een impact hebben en welke niet. Die resultaten worden gebruikt om een nog gericht beleid te kunnen voeren.

Het volledige onderzoeksrapport is terug te vinden op www.kortrijk.be/mission. Enkele van de meest opvallende resultaten:

- Outreachend casemanagement heeft op korte termijn een sterke impact op het krijgen van aanvullende (financiële) steun, voordelen, kortingen ...
- Gezinnen die door een casemanager werden ondersteund nemen op langere termijn meer deel aan diverse tewerkstellingsprogramma's.
- Door de begeleiding van een casemanager krijgen gezinnen meer zicht en grip op hun rechten. Zo krijgen ze ook een beter inzicht in alle mogelijke hulp- en dienstverlening waarvan ze gebruik kunnen maken.

Met deze hoopgevende bevindingen starten we een nieuwe manier van werken bij het OCMW en de volledige sociale dienstverlening: 1 gezin = 1 plan.

Hoe doen we dat?

- We gaan voor een opwaardering van het sociaal werk. De 5 casemanagers worden blijvend ingezet in onze vernieuwde sociale dienstverlening.
- Er worden nog eens 6 maatschappelijk werkers aangeworven om de sociale dienstverlening te versterken.
- We investeren extra middelen in instrumenten waarvan MISSION heeft aangetoond dat ze effectief het verschil maken: aanvullend leefloon, bijzondere steunvormen of maatregelen waardoor mensen minder moeten uitgeven.

De mensen zelf staan centraal in deze nieuwe manier van werken. Daarbij gaan onze medewerkers op zoek naar de juiste hulp op elk levensdomein, wie ook deze hulpverlening organiseert. ⁸

Om dit te garanderen moeten we wel fors blijven inzetten op kwaliteitsvolle huisvesting, een goede gezondheid, maximale deelname aan de samenleving (vrije tijd, een veilige en aangename buurt ...), maximale deelname aan de arbeidsmarkt in de beroepsactieve leeftijd en een volwaardig inkomen. Daarbij kan een integrale, generalistische aanpak in de nabije omgeving van de gezinnen zelf een sterke meerwaarde betekenen.

1 gezin = 1 plan, naar een Sociale Dienstverlening 2.0

De investeringen van de afgelopen jaren binnen de wijkteams en outreachende dienstverlening hebben ertoe geleid dat de druk op het OCMW/Sociaal Huis sterk is toegenomen. Niet alleen het aantal dossiers neemt toe, de dossiers worden ook complexer.

Om de hoge ambities te kunnen waarmaken moeten we daarom onze dienstverlening moderniseren en versterken. We reorganiseren onze sociale dienstverlening op basis van zes organisatieprincipes:

1. *Gebiedsgerichte aanpak en organisatie*
2. *Optimale intake en oriëntatie*
3. *Generalistisch casemanagement*
4. *Indien nodig ondersteuning door een specialist ter zake*
5. *Proactieve detectie en toeleiding van kwetsbaren*
6. *Maximale rechtenuitputting door iedereen*

Ondertussen werd ook al het startschot van deze reorganisatie gegeven. Het traject werd uitgestippeld, er werden sessies georganiseerd om alle medewerkers te informeren over bovenstaande principes en om feedback te verzamelen ... De concrete uitwerking van de Sociale Dienstverlening 2.0 gebeurt de komende weken en maanden, waarbij elke medewerker ook de kans krijgt om hier actief aan mee te werken.

Omdat we de lijn van 'Kortrijk Spreekt, Iedereen spreekt' ook hier willen doortrekken, betrekken we actief de mensen over wie het gaat. Mensen die het met minder moeten doen, gebruikers van onze diensten maar

ook zeker mensen die geen gebruik (durven of willen) maken van onze diensten.

Op lokaal niveau zouden we moeten komen tot een globaal sociaal dossier waarbij alle betrokkenen in sociale dienstverlening inzicht krijgen in het sociale dossier van een gezin of een cliënt. Dit moet vermijden dat cliënten en gezinnen talloze keren hun verhaal opnieuw moeten doen. Het moet er ook voor zorgen dat de verschillende diensten beschikken over de juiste en volledige informatie om mensen zo gericht en effectief mogelijk te helpen.

Zo'n globaal sociaal dossier veronderstelt het gebruik van nieuwe digitale programma's en de onderlinge koppeling ervan. De moderne dienstverlening van het stadhuis (op afspraak, Thuisloket ...) moet toegepast worden op de sociale dossiers. Ook hierbij staan de mensen zelf centraal, de privacy van de burger wordt te allen tijde gegarandeerd.⁹

Tegelijk ontwikkelen we een sterk aanwervings- en vormingsbeleid. We vereenvoudigen de procedures en zorgen ervoor dat onze maatschappelijk werkers minder dossiers hebben. Zo kunnen zij de gezinnen beter bijstaan, vooral omdat ons aanbod van diensten en steunmaatregelen de laatste jaren serieus is toegenomen.

We streven voor dit alles een op en top klantvriendelijk beleid na, waarop mensen in nood kunnen vertrouwen en waarin medewerkers zich goed voelen. We betrekken ook onze klanten actief bij de uitrol van deze nieuwe manier van werken.¹⁰

SIEN Online en SIEN

Een maximale rechtenverkenning en rechtentoekenning vraagt niet alleen een nieuwe manier van werken, maar ook goede instrumenten. Zowel voor de medewerkers als voor de inwoners van onze stad.

Met het magazine SIEN en met SIEN Online, een digitale rechtenverkenner, hebben we twee handige instrumenten ontwikkeld om mensen te helpen bij de zoektocht naar rechten, voordelen en diensten waar ze gebruik van kunnen maken. Beide instrumenten worden nu breder ingezet, bijvoorbeeld door een systematische toets van een aantal rechten bij elk contact dat we leggen met kwetsbare mensen. Daarbij maakt het niet uit bij welke dienst of welke huis ze zijn terechtgekomen.

We bekijken ook hoe we beide instrumenten kunnen verbeteren. Bij het magazine SIEN, dat vier keer per jaar verschijnt, is de betrokkenheid van kwetsbare mensen cruciaal, evenals een goede redactionele en communicatieve ondersteuning.¹¹ We maken in SIEN ook de koppeling met ons consumentenbeleid. Meer aandacht voor handige tips om wat centen uit te sparen. Nuttig voor mensen met een beperkt budget, handig voor elke inwoner van de stad.

Bij SIEN Online is het zaak om het aanbod van alle rechten stelselmatig te updaten, terwijl alle nuttige informatie zo veel mogelijk rechtstreeks via de tool te zien moet zijn.

Samen met W13 bekijken we ook hoe SIEN Online kan worden opgeschaald tot een tool voor de regio.¹²

Samen met de centrumsteden, VVSG, Informatie Vlaanderen en het Kenniscentrum Vlaamse Steden onderzoeken we hoe de SIEN Online in heel Vlaanderen kan worden uitgerold. We zetten hiervoor in op 2 sporen: rechtenverkenning en (automatische) rechtentoekenning.

⁹ EDAS, W13

¹⁰ EDAS, Sociaal Huis, inwoner

¹¹ Inwoner

¹² W13

*“De Deelfabriek groeit mee.
Met, voor en door Kortrijk”*

RUBEN, COÖRDINATOR DEELFABRIEK

3. Een nieuwe Deelfabriek met Consumentendienst

De Deelfabriek op de wijk Venning is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een vaste waarde in Kortrijk. Steeds meer mensen maken gebruik van het aanbod van ruilen, delen en herstellen. De Deelfabriek is erin geslaagd om een mooi evenwicht te vinden tussen economie, ecologie en het organiseren van diensten voor de meest kwetsbare mensen in onze stad.

Op vandaag vinden een reeks lokale burgerinitiatieven onderdak in de Deelfabriek: Swop & Go (ruilwinkel voor kinderkledij), de Instrumentheek (uitleendienst voor werkmateriaal), De Fietskeuken (onder begeleiding sleutelen aan je eigen fiets), Tvelootje (uitleendienst voor kinderfietsen), Boekdelen (ruilinitiatief van de bib), de Babytheek ¹³ (delen van babyspullen- en speelgoed), Sportrijk (delen van sportgerief en ruilen van sportkledij), de Pamperbank en SWITCH (gezinsondersteuning). Sinds kort kan je er ook gratis speelpakketten voor het hele gezin lenen.

De Deelfabriek is er voor iedereen die zowel bewust als goedkoop wil consumeren en spreekt daarom een breed en divers publiek aan. Morgen maken we dit nog sterker. ¹⁴

Naast het aanbod van de verschillende organisaties wordt de Deelfabriek nog meer dan vroeger een plaats van ontmoeting. We voorzagen hiervoor een ontmoetingsruimte (bar- en buurthuis). Een plaats waar mensen samenkomen, elkaar vinden en elkaar ook onderling kunnen inspireren om betaalbaar en ecologisch te consumeren.

¹³ Inwoner

¹⁴ W13, EDAS

¹⁵ CAW, A'kzie, inwoner

¹⁶ EDAS

We breiden deze ontmoetingsfunctie uit en betrekken hierbij ook onze sociale partners zoals CAW en A'kzie. ¹⁵

Er komen steeds meer nieuwe initiatieven, bezoekers, klanten en vrijwilligers. Resultaat is dat de huidige Deelfabriek uit haar voegen barst. Deze legislatuur maken we werk van een nieuwe locatie voor de Deelfabriek. Met de steun van Vlaanderen investeren we in de oude brandweerkazerne tussen de Zwevegemsestraat, de Sint-Antoniusstraat en de Rijkswachtstraat. Ontwerpbureau Trans Architecten is aangesteld om de plannen uit te tekenen. Zonder vertraging of tegenslag openen we het nieuwe project in het najaar van 2022. In de nieuwe Deelfabriek zullen er twee keer zoveel burgerinitiatieven een plaats vinden. Onder impuls van het meer dan geslaagde project SWITCH breiden we de gezinsondersteuning uit en we organiseren er activeringstrajecten in samenwerking met onze dienst activering en met diverse sociale partners.

We verruimen maximaal de openingsuren zodat er meer bezoekers terecht kunnen in de Deelfabriek. ¹⁶

De nieuwe Deelfabriek moet de wijk een nieuwe boost geven en in samenwerking met dienst Ruimte van de stad ontwikkelen we een plein voor de ingang van de gerestaureerde brandweerkazerne.

Sociale Kruidenier

In de Deelfabriek komt er een nieuwe sociale kruidenier. Het is een plaats waar kwetsbare mensen terecht kunnen voor een aanbod verse en droge voeding en voor elementaire producten voor het hele gezin. Onder andere onze regionale voedselhervdeling Food Act 13 (zie verder) zorgt voor deze producten. Bij een sociale kruidenier beschikken de klanten over een bepaald budget en kunnen ze zelf producten kiezen. Er is bovendien een formule denkbaar zoals in VORK, waarbij er naast een

nultarief ook een sociaal tarief en desgevallend zelfs een marktconform tarief kan worden toegepast. We willen immers mensen samenbrengen, zonder te kijken naar hun draagkracht en vermogen. We voorzien hiervoor ook een ontmoetingsfunctie in de sociale kruidenier.¹⁷

We blijven wel inzetten op het zoeken naar structurele oplossingen. Elke vorm van voedselhulp zien we als een vorm van noodhulp. Helaas meer dan noodzakelijk, maar deze vorm van hulpverlening moet vooral een aanzet zijn om samen toe te werken naar een duurzame oplossing die elke vorm van voedselhulp overbodig maakt. We werken hiervoor nauw samen met onze sociale dienstverlening en de verschillende voedselhulpinitiatieven in onze stad.¹⁸

Meer VORK-opleidingen

De unieke combinatie van een volksrestaurant met een opleidingsproject is, zo blijkt iets meer dan twee jaar na de start, een schot in de roos. De restaurantcapaciteit is nu al meer dan 80% bezet, de helft van de klanten eet aan een gereduceerd tarief en wie het marktconform tarief betaalt behoort meestal tot een groep mensen die niet het budget heeft om veel of uitgebreid op restaurant te gaan.

De opleidingen keukenmedewerker en zaalmedewerker zorgen ervoor dat nu al enkele tientallen mensen geactiveerd werden en een baan vonden in de Kortrijkse en regionale horeca of in verwante activiteiten (grootkeukens, traiteurs ...).

We merken in de horecawereld een evolutie voor wat de restaurants betreft: steeds meer eetzaken bieden een of andere vorm van 'snelle hap' aan in plaats van de klassieke restaurant- of brasseriekeuken. Dat vertaalt zich in de vraag naar personeel dat zowel in de keuken als de zaal inzetbaar is. Daarom willen we onderzoeken of we een nieuwe opleiding kunnen lanceren en uittesten, op beperkte schaal en op locatie. We denken daarbij aan de Deelfabriek. Van daaruit kan VORK zorgen voor een snelle hap, een gezond slaatje of een eenvoudig gerecht ten

behoefte van kwetsbare mensen. Dit op basis van voedseloverschotten en vooral met nieuwe mogelijkheden voor activeringstrajecten.

Food Act 13

Food Act is een project dat in Kortrijk werd opgestart om verse voedseloverschotten op te halen bij supermarkten en lokale handelaars en deze te herverdelen aan mensen die het met minder moeten doen. Eind 2018 werd dit succesvolle Kortrijkse project opgeschaald naar de regio en ondergebracht binnen W13. Zo ontstond Food Act 13.

Deze opschaling zorgt ervoor dat nog meer voedseloverschotten kunnen worden opgehaald, en dat nog meer kwetsbare gezinnen een beroep kunnen doen op deze dienstverlening. Food Act 13 haalt maandelijks 25.000 kilo verse voeding op om te bezorgen aan 78 organisaties die werken met 2.500 gezinnen in armoede. Daarvan wonen er meer dan 600 in Kortrijk.

We bouwen Food Act verder uit. Zowel lokaal als regionaal. Daarvoor zal nieuwe externe financiering nodig zijn, aangezien de huidige financiering enkel de opstart ondersteunde. We maken ons sterk dat we daarvoor stevige dossiers kunnen indienen bij de verschillende bovenlokale beleidsniveaus en bij niet-gouvernementele organisaties. Met die ambitie onderzoeken we ook of we het aanbod nog verder kunnen uitbreiden, de verdeling nog professioneler kunnen maken en nog meer gezinnen kunnen bereiken.

Een Consumentendienst met Kostenknipper

In de nieuwe Deelfabriek willen we een Consumentendienst die voor iedereen toegankelijk is. De Kostenknipper is een nieuw initiatief waarbij een team van professionals en sterke vrijwilligers – consumentenbuddy's – onze inwoners helpt om het voordeligste aanbod aan energie, communicatie, verzekeringen, woningverbetering ... te vinden. Het huidige consumentenbeleid versterken kan mensen helpen om beter en

slimmer geld te besteden zonder aan comfort te moeten inboeten. Dat geldt zeker als zij maar over een beperkt budget beschikken. Behalve hulp in de zoektocht naar goedkope tarieven en abonnementen geven we mensen advies over groepsaankopen, de correctheid van facturen enz.

We onderzoeken of we mensen kunnen bijstaan in de aankoop of huur van energiezuinige huishoudtoestellen. We kijken hiervoor naar het project dat momenteel loopt in de Westhoek: via Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen worden daar huishoudtoestellen verhuurd aan mensen met een beperkt budget.¹⁹

De nieuwe Deelfabriek biedt ook heel wat opportuniteiten om nieuwe activeringstrajecten uit te werken. Trajecten voor kwetsbare mensen die niet meteen een plaats vinden op de reguliere arbeidsmarkt. Dat kan gaan van de inrichting van de Deelfabriek of werken in de sociale kruidenier tot vrijwilligerswerk als voorbereiding op een tewerkstellingstraject.

Sociale dierenhulp

Mensen in een moeilijke situatie vinden vaak troost bij een huisdier. Hierbij gebeurt het soms dat de kosten voor dit huisdier hoog oplopen (voeding, dierenarts ...). We willen inzetten op initiatieven die het houden van huisdieren ook voor mensen met beperkt budget haalbaar en betaalbaar maken.²⁰

We vertrekken hiervoor vanuit de bestaande werking van Poezewoef, waarbij vrijwilligers tijdelijk dieren opvangen voor mensen die bijvoorbeeld een tijdje in het ziekenhuis opgenomen worden.

Mobiliteit

Uit onder meer de brede bevraging vanuit onze wijkteams kwamen heel wat insteken rond mobiliteit. We moeten op zoek naar nieuwe en bijkomende mogelijkheden om zich vlot en betaalbaar te verplaatsen in en rond onze stad. Niet enkel om op de werkplek te geraken, maar ook om de kinderen tijdig naar school of de kinderopvang te krijgen, om aan vrije tijd te kunnen doen of om diensten te bereiken.

We bekijken hoe we mensen hierin kunnen ondersteunen. Via (betaalbaar) openbaar vervoer, het behalen van een rijbewijs, fietslessen en/of de aankoop van een fiets.²¹

Taxibonnen

Het bestaande systeem van taxibonnen werd de afgelopen jaren sterk uitgebreid. Met de taxibonnen kan je (een deel van) je taxirit betalen. Een taxibon is 5 euro waard, maar als klant betaal je maar de helft.

Voor mensen die het financieel moeilijk hebben is er nog een extra korting. Voor hen kost een taxibon 1 euro. We willen dit systeem verder verbreden en ook extra bekendmaken.

Uitbreiding aanbod Deelfabriek

In de Deelfabriek hebben we reeds een uitleendienst voor babyspullen. Mensen kunnen er kosteloos duur babymateriaal ruilen, in plaats van telkens opnieuw te moeten aankopen. We bekijken of we dit systeem ook niet kunnen uitbreiden met bijvoorbeeld het uitlenen/ruilen van rolstoelen, rollators...²²

¹⁷ Inwoner

¹⁸ EDAS, Sociaal Huis

¹⁹ Groen Kortrijk

²⁰ Inwoner

²¹ Sociaal Huis – activering, EDAS, A'kzie, bevraging wijkteams

²² Bevraging wijkteams

Regionale mobiliteit

Omdat wonen, werken en beleven niet stopt aan de grenzen van onze stad, slaan we ook de handen in mekaar met omliggende gemeenten. Samen met W13 maken we werk van een regionaal actieplan om verschillende drempels op vlak van vlotte en betaalbare mobiliteit aan te pakken.

@llemaal Digitaal

De digitale vooruitgang zet zich onverbiddelijk voort. Digitale vaardigheden zijn al lang geen luxe meer, ze zijn noodzakelijk geworden om ons dagelijkse leven te organiseren (school, stadhuis op afspraak, aanvragen premies ...). We maken werk van een nieuw actieplan @llemaal Digitaal, waarin we er in het bijzonder over waken dat de mensen met de grootste noden erin slagen om maximaal hun digitale vaardigheden te verbeteren. We blijven ook investeren in vrijwilligers om ondersteuning te bieden aan diegenen voor wie de digitale kloof nog erg groot is.

We zorgen ervoor dat iedereen toegang heeft tot internet en computer, met bijzondere aandacht voor gezinnen met schoolgaande kinderen.²³

We zetten in op mediawijsheid en laaggeletterdheid. We bouwen de expertise vanuit de bibliotheek verder uit en zetten deze heel gericht in naar jongeren. Verder investeren we in alle mogelijke vormen van laaggeletterdheid (gezondheid, budgettering ...).²⁴

Vanuit de wijkcentra wordt het project Digitaal Inclusieve Wijk uitgerold. Een initiatief dat zich richt op mensen die nog niet of slechts beperkt vertrouwd zijn met digitale vaardigheden. Naast heel concrete acties in de wijken willen we binnen dit project ook een soort handleiding uitwerken waarmee andere steden aan de slag kunnen.²⁵

²³ A'kzie

²⁴ Bibliotheek Kortrijk

²⁵ Wijkteams Stad Kortrijk

Vrijwilligers

Het OCMW heeft een sterke traditie als het gaat om werken met vrijwilligers. We willen deze samenwerking verbreden naar de diensten van de stad en ook nieuwe initiatieven ontwikkelen met inzet van vrijwilligers ontwikkelen (consumentenbuddy's, sociaal adviseurs ...). We hebben hierbij aandacht voor twee grote sporen:

- *vrijwilligers die zich willen inzetten om anderen te helpen*
- *mensen voor wie het informele en vrijblijvende karakter van vrijwilligerswerk een eerste opstap kan zijn naar een tewerkstellingstraject (sociale activering)*

*“Ik werk nu in de keuken
van az groeninge
en droom van
een eigen restaurant”*

SAMAR, GEWEZEN CURSIST

4. Sterke diensten activering en schuldhulpverlening

Tewerkstelling en activering

Het OCMW heeft de voorbije bestuursperiode maar liefst 2.000 mensen begeleid naar werk. Verhoudingsgewijs is dat het strafste resultaat van alle centrumsteden. We bouwen een sterke activeringsdienst uit met onder meer Werk.Punt van het OCMW en brengen er, gezien de integratie van stad en OCMW, alle job-, activerings- en sociale economieprojecten van het lokale bestuur in onder.

Die cluster versterken we door partnerschappen aan te gaan met enerzijds verwante organisaties zoals Mentor en W13 wijk-werken en anderzijds werkgevers- en werknemersorganisaties. We doen onder meer voor de groei van TWE- en art. 60-projecten in publieke diensten en reguliere economie.

We investeren verder in intensieve begeleiding op maat en helpen mensen aan een job via opleiding, stages, sociale economiebedrijven ... Initiatieven zoals het Beroependorp en de Bedrijvenrally brengen scholieren van de derde graad lager onderwijs in contact met ondernemingen.

De stad brengt nieuwkomers en werkgevers samen om vacatures ingevuld te krijgen. Want nieuwe Kortrijkzanen beschikken vaak over bepaalde vaardigheden die ze in hun land van herkomst hebben verworven.

Trajecten naar economische activering moeten maximaal afgestemd zijn op de beschikbare jobs in onze regio. Overleg tussen de arbeidssector en welzijnspartners is hierbij noodzakelijk.

De evolutie naar Tijdelijke Werk Ervaring (TWE) heeft een flinke impact op onze lokale activeringsaanpak. We evalueren deze impact grondig, nemen de verschillende activeringstrajecten onder de loep, stemmen ze beter op mekaar af en sturen bij waar nodig en mogelijk. We kijken hiervoor naar:

1. *de trajecten die we zelf aanbieden (trajectbegeleiding, TWE en sociale activering, voortraject anderstaligen, schakelklas voor jongeren die niet meer terecht kunnen in een OKAN-klas)*
2. *projecten ('t Werkt, JONK, brugfiguur werk)*
3. *de leerwerkplaatsen die we zelf in beheer hebben (leerwerkplaats, Samentuin op de Venning, Stal 13)*
4. *de samenwerking met andere leer- en werkplaatsen (Domino, De Bolster, Jongerenatelier, Groep Intro, Oranjehuis, Kringloopwinkel, Waak ...)*

We zien activering niet los van de bredere sociale dienstverlening. We stemmen optimaal af met andere diensten, zowel binnen als buiten de eigen dienstverlening. Dat gebeurt op het vlak van tewerkstelling, maar ook in functie van andere levensdomeinen die een activeringstraject positief kunnen beïnvloeden.

Het vinden en behouden van een duurzame job is niet louter afhankelijk van de juiste vaardigheden en diploma's. Ook heel wat randfactoren (zoals gezondheid, mobiliteit, huisvesting of kinderopvang) hebben hier een grote impact op. We zetten binnen onze activeringsdiensten ook maximaal op deze randvoorwaarden in.²⁶

²⁶ Sociaal Huis – activering

Evolutie artikel 60 naar regulier economisch circuit

De shift naar de Tijdelijke Werkervaring (TWE) heeft een impact (gehad) op onze bestaande activeringsmogelijkheden. Onder meer de vereiste binnen de TWE om per 6 maanden een wijziging (groei) in de opdracht van de werknemer te voorzien heeft ertoe geleid dat de tewerkstelling in het reguliere circuit er wat op achteruit gegaan is.

Omdat we vaststellen dat de doorstroom naar een duurzame tewerkstelling sterk toeneemt als we sneller de link kunnen maken met het reguliere circuit, willen we sterker inzetten op TWE in de private sector. We werken hiervoor nauw samen met de lokale bedrijven en werkgevers: Wat verwachten zij van een goede werknemer? Hoe kunnen wij mensen hier beter in opleiden?

Stad Kortrijk als voorbeeld

We willen als lokale overheid ook zelf maximaal kansen creëren voor tewerkstelling van kwetsbare groepen. We stemmen de dienst activering af op onze eigen personeelsdienst, om ook binnen onze eigen organisatie de doorstroom na een activeringstraject alle kansen te geven.

Samenwerking met de VDAB

We maken werk van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de VDAB, met onder meer de zoektocht naar een nieuwe, toegankelijke locatie in de binnenstad. Binnen deze samenwerkingsovereenkomst willen we de relatie met onder meer het Agentschap Inburgering en Integratie en het Centrum voor Basiseducatie (CBE) versterken.

Nieuwe Kortrijkzanen

De werkloosheidcijfers in onze regio zijn vrij laag. Maar als we daar even op inzoomen, dan stellen we vast dat het voor nieuwe Kortrijkzanen moeilijker is om een duurzame job te vinden dan voor anderen. We gaan in dialoog met de arbeidssector om te zien welke noden en opportuniteiten zij zien en stemmen onze eigen activeringsstrategie daarop af.

Uitbreiding opleidingen VORK

We zetten in op meer flexibiliteit in onze opleidingen. Zo blijft de horeca innoveren en daarom willen we ook onze opleidingen en activeringstrajecten innoveren. Bij VORK onderzoeken we de ontwikkeling van een nieuw aanbod, desgevallend op locatie, met een zogenaamde 'snelle hap'. Op die manier vergroten we de tewerkstellingskansen voor mensen die in VORK hun opleiding tot een goed einde brengen.

Sterker inzetten op sociale activering

Het is onze ambitie om mensen op weg te helpen een job te vinden. Een goede job hebben vergroot hoe dan ook de kans om uit armoede te raken. Maar werk vinden is niet altijd evident. De reden daarvoor kan zijn dat iemand al heel lang niet meer heeft gewerkt of dat er geen opvang kan worden georganiseerd voor de kinderen. Of nog: er dreigt een uithuiszetting of de persoon in kwestie beschikt niet over de juiste vaardigheden die de werkgever vandaag verwacht.

Vanuit onze sociale dienstverlening zetten we daarom stevig in op al deze mogelijke randvoorwaarden. We noemen dit sociale activering. Nog voor we actief op zoek gaan naar een goede job kan de werkzoekende een bijkomende opleiding of een intensieve individuele begeleiding volgen of we gaan op zoek naar een betere woning.

In samenwerking met diverse lokale partnerorganisaties zullen we de mogelijkheden voor trajecten sociale activering nog verbreden. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor een evenwicht tussen vrijwilligerswerk pur sang (vrijblijvend en vrijwillig) en vrijwilligerswerk in het kader van sociale activering

Stal 13 integreren in onze eigen werking

Stal 13 geven we een vaste plaats in de nieuwe Deelfabriek. Stal 13 is een mooi voorbeeld van een 'sociaal activeringsatelier': heel wat kwetsbare werkzoekenden werden daar de afgelopen jaren voorbereid op een formeel activeringstraject.

Om deze werking op langere termijn te garanderen en verder te professionaliseren, verankeren we Stal 13 binnen de werking van het OCMW.

Eerste Hulp bij Schulden (EHBS)

Budget- en schuldhulpverlening is een van de kerntaken van de sociale dienst van OCMW Kortrijk. Het OCMW is een erkende dienst voor schuldbemiddeling en is op lokaal vlak een unieke speler in het aanbieden van budget- en schuldhulpverlening aan onze inwoners.

Dit brengt ons bij het belang van een actieplan Eerste Hulp Bij Schulden (EHBS). Zo kunnen we inzetten op diverse sporen van schuldhulpverlening. Binnen dit actieplan bundelen we onze diverse diensten op het vlak van budget- en schuldhulpverlening. We zetten in op 4 sporen: preventie, curatief werken, collectieve schuldenregeling, signaalfunctie en EVI (Ethisch Verantwoord Invorderen).

We waken erover dat er steeds een goede afstemming is met de bredere sociale dienstverlening. Zo zorgen we ervoor zorgen dat alle rechten maximaal verkend worden.²⁷

Preventie

Een cruciaal onderdeel van Eerste Hulp bij Schulden is ervoor zorgen dat mensen niet in de schulden raken. Preventie dus.

Op vandaag bestaan er al tal van goed werkende initiatieven die hierop inzetten. Het gaat om eigen acties (groepswork, budgetbeurs voor jongeren, acties groene stroom in de wijkcentra ...), maar ook om diverse grote en kleine activiteiten van andere partners van de stad. Elk met hun eigen insteek,, elk met hun specifieke doelpubliek.²⁸

Met consumentenzaken willen we vanuit de Deelfabriek deze goede praktijken bundelen en verder uitwerken in een stevig actieplan. Op die

manier willen we meer mensen bereiken, nieuwe groepen aanspreken en nieuwe acties ontwikkelen. We werken hiervoor samen met BIZ (Budget In Zicht van het CAW en W13), scholen, basiseducatie, communicatie ...

Met dit actieplan willen we hierop nog meer inzetten:

- *Met de consumentenbuddy's kunnen we bijkomende stappen zetten.*
- *Over de meest voorkomende schulden en met de belangrijkste schuldeisers (ziekenhuis, scholen, telecombedrijven ...) maken we afspraken om brieven aan te passen en zo vooral deurwaarders- en gerechtskosten te vermijden.*
- *We werken samen met de belangrijke schuldeisers voor en na verwijzing naar gerechtsdeurwaarder (in 52% van dossiers komt een deurwaarder tussen). Bv. met de belastingen, onze eigen diensten zoals Parko, de scholen enz.*
- *In functie van dergelijke verwijzingen plannen we een jaarlijks overleg met vrederechters en arbeidsrechters.*
- *We bekijken de mogelijkheden om nauwer samen te werken met de integrale jeugdzorg als het gaat over de preventie van schulden bij jongeren.*

Curatief werken

Als mensen achterstand hebben met betalingen, is het belangrijk om snel te handelen. De Kortrijkse burger kan vlot terecht bij het OCMW Kortrijk om het probleem te melden en samen de beste aanpak te bekijken. De focus ligt steeds op de minst ingrijpende hulpverlening en werking op maat.

Als de problematiek te groot is, bekijkt een medewerker van het OCMW welke hulpverlening kan worden opgestart. De situatie wordt dan geanalyseerd binnen het voortraject: bundelen van schulden, contacteren van schuldeisers, gesprek met het gezin ... Vanuit deze analyse stellen we de cliënt één van volgende opties voor:

- *Budgetbegeleiding en ondersteuning bij het verdere beheer van het budget en de afbetalingsplannen*

²⁷ Sociaal Huis
²⁸ CAW

- *Budgetbeheer: overnemen van het budget door een maatschappelijk werker van de sociale dienst die afspraken maakt met schuldeisers en er mee voor zorgt dat de schulden afbetaald raken en basisnoden zoals huur, energie ... ingevuld kunnen worden.*
- *Schuldbemiddeling: onderhandelen met schuldeisers voor afbetalingsplannen.*
- *Doorverwijzing, begeleiding en opmaak van het verzoekschrift voor bewindvoering.*

Collectieve schuldenregeling (CSR)

De wet op de CSR stelt dat de schuldbemiddelaar iemand is die het evenwicht zoekt tussen de belangen van de schuldenaar en de belangen van de diverse schuldeisers. Daarbij primeert het recht op een menswaardig bestaan en beperkt men ook de tijd van de collectieve schuldenregeling. Menswaardig bestaan wil zeggen dat men in de eerste plaats de nodige middelen moet voorzien om de vaste kosten te betalen en te kunnen deelnemen aan de samenleving. Vervolgens wordt met het restsaldo een plan opgesteld om de schulden af te betalen. Indien er onvoldoende restsaldo is, kan de rechter in bepaalde situaties de schulden kwijtschelden. Op die manier kunnen mensen in een uitzichtloze situatie een nieuwe start nemen.

Signaalfunctie en Ethisch Verantwoord Invorderen (EVI)

We willen als lokaal bestuur de voorbeeldfunctie opnemen in het factureren en opvolgen van betalingen en de eventuele achterstand daarvan. We sensibiliseren dichte partners zoals stedelijke vzw's maar ook scholen om correct met facturatie om te gaan en tijdig problemen te detecteren. Zo kunnen er verdere kosten vermeden worden. We sensibiliseren de grotere schuldeisers en bovenlokale overheden om mee hun aanpak te bekijken en de schuldenindustrie aan te pakken. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor mensen die nog niet gekend zijn binnen onze huidige dienstverlening.²⁹

²⁹ Team welzijn Stad Kortrijk

Sociaal debiteurenbeheer

We onderzoeken de mogelijkheid om schulden aan de stad (bv. GAS-boetes) af te lossen, met oog voor de sociale context van de persoon met schulden. Een sociale schuldeiser die optreedt voor de stad zou hierbij een mogelijkheid kunnen zijn. Mensen met schulden worden nu vaak nog dieper in de schulden geduwd door bijvoorbeeld hoge inningskosten van een deurwaarder. Zo worden de schuldenlast alleen maar groter. Een socialere aanpak en éénheid van schuld (= 1 afbetalingsplan in plaats van verschillende, met telkens mogelijkheid tot bijkomende inningskosten).

*“Dankzij de opstartpremie
kon ik investeren in kindermobilier”*

VEERLE, KINDEROPVANG DE KINDERTUIN

5. De Kortrijknorm of 60% (betaalbare) kinderopvang

We voeren een Kortrijknorm in voor voorschoolse kinderopvang. Dat is betaalbare opvang voor 60% van onze kinderen tussen 0 en 3 jaar. Het gaat 10 procentpunt meer dan de norm in Vlaanderen, dus ook hier leggen we de lat hoger. Om die ambitieuze doelstelling waar te maken zijn er 250 extra plaatsen in de voorschoolse kinderopvang nodig. Daar gaan we voor.³⁰

Versterking van de premies voor grootschalige kinderopvang

We werkten de afgelopen jaren een opstartpremie uit om nieuwe, grootschalige kinderopvanginitiatieven een sterke financiële ondersteuning te geven. Dat is nodig, want jonge ondernemers steken hun nek uit en moeten zwaar investeren. De hoogte van de toegekende premie is afhankelijk van een aantal criteria.

Nieuwe initiatieven in een buurt met weinig opvangplaatsen of met veel kwetsbare mensen krijgen bovendien een grotere premie. We volgen daarbij de zogenaamde Kortrijknorm: het extra geld gaat naar initiatieven in buurten waar er nog geen 60 plaatsen per 100 kinderen zijn. Voordien was deze extra premie er enkel voor buurten met minder dan 50 plaatsen per 100 kinderen.

Sedert de opstart van dit reglement in 2015 kregen 20 nieuwe kinderopvanginitiatieven een premie, voor een totaalbedrag van 93.200 euro. 15 van de 20 nieuwe projecten bevinden zich in een buurt met weinig opvangplaatsen.

³⁰ W13

Mee onder impuls van deze premie kwamen er intussen 242 nieuwe, vergunde plaatsen bij.

Ook te vermelden is dat we de premies niet alleen willen versterken, maar beter bekend willen maken.

Nieuwe premie voor onthaalouders of de zogenaamde kleinschalige gezinsopvang

Een nieuw initiatief is het premiereglement voor onthaalouders. Hier willen we zowel de bestaande gezinsopvang als de start van nieuwe onthaalouders of kleinschalige kinderopvang een extra duwtje in de rug geven.

Er wordt een opstartpremie van 1.000 euro voorzien voor nieuwe initiatieven. Bestaande onthaalouders krijgen een aanmoedigingspremie van 200 euro per jaar.

En ook hier doen we een extra inspanning voor onthaalouders actief in een kwetsbare buurt of in een buurt waar de Kortrijknorm nog niet gehaald wordt.

Factuur voor kinderopvang draaglijker maken: een tussenkomst op basis van het beschikbare inkomen

Vlaanderen subsidieert een aantal plaatsen in de kinderopvang dat werkt met een prijs op basis van inkomen. Maar dat aantal is te beperkt. De nood is hoger dan het aantal beschikbare plaatsen. Het gevolg is dat gezinnen die het financieel moeilijk hebben hun kinderen niet naar de kinderopvang brengen omdat ze de gewone prijzen niet kunnen betalen.

Daar doen we in Kortrijk iets aan, om zowel de ontwikkelingskansen van het kind als ons activeringsbeleid te versterken.

Om jonge ouders met een beperkt budget toch de kans te bieden om toegang te krijgen tot de kinderopvang, hebben we een eigen systeem

uitgewerkt. We voorzien een financiële tussenkomst waardoor de dagprijs vergelijkbaar wordt met deze van een inkomensgerelateerde plaats. De dagprijs wordt bepaald op basis van het beschikbare inkomen van de gezinnen.

In 2019 kenden we via dit systeem ruim 12.000 euro aan premies toe aan kwetsbare gezinnen. Maar het bereik is nog te beperkt. Daarom willen we deze premie beter bekendmaken en het gebruik ervan vergemakkelijken, onder meer via onze verschillende gezinsondersteunende diensten.

Aansporingsbeleid kinderen naar opvang

Kinderopvang draagt sterk bij tot de sociale en pedagogische ontwikkeling van jonge kinderen. Een kind dat naar de kinderopvang kan, is een kind dat een voorsprong opbouwt. Het is een kind dat meer kansen heeft om sterker te staan in het onderwijs en het latere leven.

Daar moeten we ouders van overtuigen. En we moeten ze helpen om die keuze ook te maken, vandaar de hierboven beschreven maatregelen.

Ouders motiveren en steunen moet deel uitmaken van onze aanpak, want geen talent verloren laten gaan, het begint al van bij de geboorte. Daarom ontwikkelt Kortrijk een aansporings- en ondersteuningsbeleid onder het motto 'elk kind naar de kinderopvang'. Hiervoor zullen we onze gezinsondersteunende diensten inzetten en ouders helpen zoeken naar beschikbare én betaalbare plaatsen.³¹

Bijkomende voorschoolse kinderopvang aan de Condédreef

De site in de Condédreef (woonzorgcentrum Sint-Jozef, wijkcentrum De Condé, buitenschoolse kinderopvang De Puzzel en twee grote buurttuinen) wordt deze bestuursperiode volledig vernieuwd. Dat gebeurt trouwens in samenspraak met de mensen van de buurt. Binnenkort starten de grootscheepse werken.

Het is een van de grootste investeringen van stad en OCMW: het gaat om meer dan 30 miljoen euro.

We maken van de gelegenheid gebruik om de buitenschoolse kinderopvang (opvang voor en na de schooluren en tijdens de vakantie) om te buigen naar nieuwe plaatsen in de voorschoolse opvang (0-3 jaar).

De nood aan aanvullende, eigen buitenschoolse opvang na de schooluren wordt steeds kleiner, temeer omdat steeds meer scholen zelf opvang organiseren in of in de nabijheid van de eigen schoolgebouwen.

Tegelijk treedt in 2021 het nieuw decreet Buitenschoolse opvang in werking. Dit decreet voorziet dat nieuwe werkingen voor buitenschoolse opvang moeten worden opgebouwd en dit vanuit een lokaal samenwerkingsverband met de scholen, aanbieders buitenschoolse opvang en sport-, cultuur- en vrijetijdsaanbieders. Die nieuwe werkingen moeten zo nauw mogelijk aansluiten op de schooluren en zo dicht mogelijk in de schoolomgeving plaatsvinden.

Voor alle duidelijkheid: de huidige werking van de buitenschoolse opvang De Puzzel loopt sowieso tot 2023. Tegen die datum werken we samen met alle partners een nieuw concept uit.

Door de ombuiging naar voorschoolse opvang creëren we nog eens 54 nieuwe plaatsen: twee leefgroepen die we zelf organiseren, aangevuld met een leefgroep voor samenwerkende onthaalouders. Op die manier willen we ook het systeem van onthaalouders een extra stimulans geven, voor mensen die de mogelijkheid niet hebben om dat in eigen infrastructuur of woning te organiseren.

Om de 60%-norm te behalen steunen we, met onder meer substantiële premies, maximaal de opstart van nieuwe private initiatieven. Maar om duurzaamheid te garanderen is het ook noodzakelijk om een publiek en een voor iedereen betaalbaar aanbod te organiseren.

Kinderopvangvinder

Met de kinderopvangvinder ontwikkelden we een website die alle kinderopvangplaatsen in Kortrijk in kaart brengt. Zeer nuttig om het aanbod te ontdekken en om een eerste indruk te hebben van de verschillende initiatieven. Maar we moeten een stap verder gaan en daarom starten we met een Lokaal Loket Kinderopvang, zowel digitaal als fysiek. Met dit loket leiden en begeleiden we mensen effectief naar een beschikbare plaats toe. Het moet een snellere match garanderen tussen mensen die opvang zoeken en de plaatsen die beschikbaar zijn. We werken hiervoor samen met de lokale kinderopvanginitiatieven.

KOALA-project

KOALA staat voor Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding. Dit project werd opgestart om gezinnen met jonge kinderen te begeleiden naar alle mogelijke dienstverlening voor de ontwikkeling van de kinderen (kinderopvang, school ...). Het KOALA-project voorziet hiervoor diverse activiteiten en biedt ook individuele begeleiding aan kwetsbare gezinnen.

Dat spoort met onze ambitie om extra in te zetten op kinderopvangdiensten waar meer kwetsbare kinderen aanwezig zijn.³²

Occasionele kinderopvang

Betaalbare kinderopvang laat ouders ook toe om zich toe te leggen op een duurzame tewerkstelling (opleiding, taallessen, traject ...), wat de kans op generatiearmoede sterk doet afnemen en de kansen voor de kinderen opmerkelijk kan vergroten. Helaas is een opleiding, vorming of tewerkstelling niet altijd ver vooraf te plannen. Dit zorgt ervoor dat mensen niet tijdig een opvangplaats vinden en soms zelfs overwegen om hierdoor een job te weigeren. Occasionele kinderopvang kan een oplossing bieden. We voorzien binnen onze Kortrijknorm ook voldoende plaatsen voor occasionele opvang.

³¹ Inwoner

³² Inwoner

"In de Kleine K kunnen
mijn kinderen zich uitleven
op woensdagnamiddag"

MIRIAM, MAMA VAN DRIE

6. Wat hebben onze Kortrijkse kinderen te kort? Meten en aanpakken van deprivatie

Systematisch onderzoek materiële deprivatie

Voor het meten van kinderarmoede kan men rekening houden met het inkomen: de leden van een gezin (kinderen en volwassenen) zijn 'arm' als hun inkomen lager ligt dan 60% van het mediane nationaal inkomen in een land. Het cijfer voor financiële armoede dat in Europa wordt gehanteerd, hangt dan ook af van het inkomensniveau in elk land.

Om het beeld scherper te stellen hebben onderzoekers op Europees niveau een aanvullende indicator ontwikkeld: specifieke deprivatie bij kinderen.³³ Deze indicator meet de dagelijkse problemen die kinderen ondervinden en die verschillend kunnen zijn van die van hun ouders.

Het onderzoek vertrekt van de toegang tot een geheel van 17 items dat men voor elk gezin met kind(eren) in Europa als noodzakelijk beschouwt.

Deze 17 items zijn:

1. Enkel nieuwe kleren (geen tweedehands)
2. Twee paar passende schoenen
3. Dagelijks vers fruit en verse groenten
4. Dagelijks vlees, kip, vis of een vegetarisch equivalent

5. Boeken thuis, aangepast aan de leeftijd van het kind
6. Uitrusting voor ontspanning buitenshuis
7. Spelletjes voor binnenshuis
8. Geregeld vrijetijdsactiviteiten
9. Vieren van bijzondere gelegenheden (verjaardag ...)
10. Van tijd tot tijd uitnodigen van vriendjes om te spelen en samen te eten
11. Deelnemen aan schooluitstapjes en -feesten
12. Vakantie (één week per jaar)
13. Vervangen van versleten meubels
14. Heeft het gezin achterstal bij betalingen
15. Behoorlijk verwarmde woning
16. Heeft het gezin een auto voor privégebruik
17. Toegang tot internet

Een kind leeft gedepriveerd als het gezin zich minstens drie van deze 17 items niet kan veroorloven.

Deze nieuwe meetmethode willen we toepassen in onze stad via een representatief en wetenschappelijk ondersteund onderzoek. Zo kunnen we afleiden hoe de toestand is bij onze kinderen in Kortrijk.

Bij de meting willen we ook nagaan in welke mate elk gezin in armoede de verschillende (lokale) diensten en initiatieven kent en/of er gebruik van maakt. We beschikken immers over tal van oplossingen om een antwoord te bieden op de 17 hierboven vermelde items en willen ze ook aanreiken aan elk gezin in nood. Op zeker 10 van de 17 items kunnen we lokaal minstens een tijdelijk antwoord bieden. We willen de concrete nood zo snel mogelijke opvangen, en meteen ook aanwenden om verder te werken aan een structurele oplossing voor de oorzaak van het probleem.

³³ Armoede en deprivatie bij Belgische kinderen. Een vergelijking van de risicofactoren in de drie gewesten en de buurlanden. (Anne-Catherine Guio (LISER – Luxembourg Institute of Socio-Economic Research) & Frank Vandenbroucke (Universiteit van Amsterdam) – Netwerk voor de analyse EU-SILC (Net-SILC3), 2018)

“Dankzij het sociale tarief kunnen we met het gezin op uitstap”

MAMA KATHY

7. Sociale tarieven voor lagere middenklasse

Kortrijk wordt de eerste stad met een beleid voor lagere middenklasse

Vijftien procent van de inwoners van Kortrijk geeft aan het moeilijk tot zeer moeilijk te hebben om rond te komen met het beschikbare inkomen. Een groeiende, kwetsbare groep in de Kortrijkse samenleving zijn de alleenwonenden en alleenstaande mama's of papa's. Het gaat over 4 op de 10 Kortrijkse huishoudens.

Die mensen zijn soms bijzonder kwetsbaar omdat ze met één inkomen het huishouden moeten beredderen terwijl hun basiskosten even hoog zijn. Hetzelfde geldt voor mensen die de facto in armoede leven, maar op weinig of geen steun kunnen rekenen: mensen met een bijzonder laag loon uit arbeid, mensen die uit een faillissement komen, zelfstandigen die het moeilijk hebben om het hoofd boven water te houden ...

Stad en OCMW bereiken deze mensen vandaag te weinig. Daarin willen we verandering brengen. Via een eenvoudig en discreet sociaal onderzoek komen al deze Kortrijkzanen in aanmerking voor de vele maatregelen van onze stad én van bovenlokale overheden. We voeren vanaf nu dus ook een beleid ter ondersteuning van de lagere middenklasse.³⁴ De uitgaven kunnen we helpen temperen met gerichte consumentenacties.

Uitbreiding sociale voordelen

Bij de toekenning van sociale voordelen kijken we vanaf nu naar het inkomen waarover mensen effectief beschikken en dus niet langer naar het statuut (werkloos, langdurig ziek, in leefloon, met verhoogde tegemoetkoming ...).³⁵ Op die manier willen we ook mensen bedienen die bijvoorbeeld een inkomen uit arbeid hebben, maar het daarom niet meteen veel breder hebben dan bijvoorbeeld mensen met een leefloon.

Dat leidt ertoe dat veel meer inwoners van onze stad zullen kunnen genieten van voordelen, kortingen enz.³⁶

Voor de berekening vertrekken we vanuit de bedragen van het leefloon (met dezelfde drievoudige indeling: alleenstaand, samenwonend, gezinslast) en doen er procentueel een bedrag bij. Voor een extra sociaal tarief kijken we naar het bedrag van leefloon en tellen daar 20% bij. Voor het gewone sociaal tarief kijken we naar het bedrag van het leefloon en teller er dan 40% bij.

We kijken of we dit systeem kunnen verbreden naar diensten en voordelen van andere stedelijke en externe aanbieders.³⁷

☀ Sociaal steunbudget verhogen met crisisbudget van 450.000 euro

Er is al een stevig groeipad voorzien voor ons steunbudget in het meerjarenbudget: in de periode 2020-2025 voorzien we al 5,4 miljoen euro extra. Om de impact van de coronacrisis bij kwetsbare Kortrijkzanen op te vangen voorzien we daarbovenop een extra steunbudget van 450.000 euro.³⁸

³⁴ Een nieuwe kwetsbaarheid. De lagere inkomensklassen in België (1985- 2016). Een analyse op basis van het CeSO-rapport 'De lage middenklasse in België'.

(Matthias Somers, 2018)

³⁵ EDAS

³⁶ Sociaal Huis

³⁷ CAW

³⁸ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

Promotiecampagne nieuw systeem sociale voordelen

Het nieuwe systeem van sociale voordelen, op basis van inkomen in plaats van statuut, is ondertussen uitgerold. Het systeem is echter nog te weinig bekend. Daarom plannen we een sterke promotiecampagne met onder meer een mailing naar alle huishoudens in Kortrijk.³⁹

Outreachinge aanpak

We zetten al onze medewerkers in om, eender waar de vraag gesteld wordt, mensen te informeren over hun rechten en hen te ondersteunen om deze ook effectief op te nemen. We zijn hierbij bijzonder alert voor mensen die nog niet op onze radar zijn verschenen. Gezinnen die werken, mensen die niet aan een klassiek armoedeprofiel voldoen en die er bijvoorbeeld alles aan doen om de schoolfactuur (nog net) te betalen maar hierdoor minder zichtbare uitgaven moeten uitstellen en in de problemen kunnen terechtkomen. Zo vroeg mogelijk in contact komen met deze mensen kan mogelijk vermijden dat ze ook effectief blijvend in moeilijkheden komen.⁴⁰

Onderzoek automatische rechtentoekenning

Automatische rechtentoekenning is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de federale en Vlaamse overheid, maar ook op lokaal niveau onderzoeken we of en welke (eigen) diensten, premies en rechten we automatisch zouden kunnen toekennen.

³⁹ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

⁴⁰ Sociaal Huis - activering

8. 750 nieuwe sociale woningen

De stad heeft op het vlak van sociale huisvesting het door Vlaanderen opgelegde minimum aantal wooneenheden bereikt, maar dit volstaat niet om de wachtlijsten gevoelig in te perken. We realiseren ons engagement uit het sociaal woonbeleidsconvenant 2017-2020 met de Vlaamse overheid: er zijn al 100 bijkomende wooneenheden gebouwd of in opbouw én daar komen er nog 200 bij.

We sluiten in 2020 een nieuw convenant af voor nog eens circa 200 bijkomende sociale woningen of appartementen. Dit alles voornamelijk door verdichting. De stad moet dit actief ondersteunen en gaat bijvoorbeeld mee op zoek naar de meest geschikte locaties. We bestrijden de leegstand en ondersteunen daarbij de sociale huisvestingsmaatschappijen.

De voorbije jaren werden grootschalige renovatiewerken gestart in sociale woonwijken met als grootste projecten Drie Hofsteden, De Knok Bissegem en Nieuw Kortrijk. Die programma's worden verdergezet en nieuwe renovatieprogramma's opgestart: Lange Munte, Kapel ter Bede, Tuighuisstraat, Sionwijk ... Op die manier kunnen we de leegstand van sociale woningen meer dan halveren, want er is een structurele leegstand van bijna 500 woningen of appartementen. Alles samen betekent dit 750 nieuwe en opnieuw beschikbare sociale woningen.

Via een versterkte samenwerking met Sociaal Verhuurkantoor De Poort en het Marktverhuurkantoor Kortrijk (MVK) voorzien we ook een groei van het aantal sociale en betaalbare woningen. ⁴¹

Het Sociaal Verhuurkantoor kan opnieuw rekenen op een stevige financiële ondersteuning vanuit het lokale bestuur om zijn werking uit te

⁴¹ Leerwerkplaats OCMW

⁴² Leerwerkplaats OCMW

bouwen en jaarlijks te kunnen groeien met 40 à 50 huurwoningen.

Het Marktverhuurkantoor Kortrijk draagt bij tot bijkomende betaalbare woningen in de stad voor mensen met beperkte middelen. Beperkte middelen, maar toch net te veel om beroep te kunnen doen op sociale huisvesting. De werking van het MVK draagt op die manier bij tot de ambitie van de stad om meer in te zetten op de lagere (werkende) middenklasse. ⁴²

We kijken ook uit naar de initiatieven vanuit Vlaanderen om steden en gemeenten te helpen die tot 15% sociale woningen willen gaan. Misschien zijn daar nieuwe opportuniteiten voor bijkomende sociale en/of betaalbare woningen.

Gezien de plannen van de Vlaamse regering om te komen tot één woonmaatschappij per gemeente, met inkanteling van sociale huisvestingsmaatschappijen en sociale verhuurkantoren, nemen we het voortouw om in de toekomstige structuur een aantal belangrijke activiteiten verder te zetten en zelfs te versterken. Hierbij denken we aan verschillende zaken:

- *renovatiebegeleiding voor eigenaars van bescheiden woningen of eigenaars die een woonst verhuren via het SVK of MVK.*
- *woonbegeleiding die cruciaal is voor sommige kwetsbare gezinnen*
- *de uitbouw van de Leerwerkplaats waar renovatie hand in hand gaat met activering, opleiding en tewerkstelling van kansengroepen.*

We moeten alleszins vermijden dat de activiteiten van de zeer goed werkende SVK De Poort verdampen bij het vormen van de unieke lokale woonmaatschappij.

Huurgarantiefonds

Immokantoren en verhuurders op de private verhuurmarkt zijn vaak niet bereid om een woning te verhuren aan personen of gezinnen met een beperkt inkomen of in een kwetsbare situatie. Het bestaande

Vlaams Huurgarantiefonds komt pas tussen als een hele procedure – tot en met een vonnis van de vrederechter – achter de rug is en wordt daarom zelden tot nooit gebruikt. Daarom werkte Kortrijk een eigen huurgarantieregeling uit met een dubbele doelstelling:

1. *Meer private verhuurders motiveren om aan kwetsbare huurders te verhuren.*
2. *Daardoor de toegang tot de huurmarkt verhogen en ondersteunen voor kwetsbare huurders.*

Tegelijk is het de bedoeling om een vroegtijdige beëindiging van het huurcontract en uithuiszetting te vermijden.

Want wat is het probleem? Verhuurders passen vaak de 1/3de regel toe. Daardoor weigeren ze mensen die toch bereid zijn om meer dan 1/3de van hun inkomen te besteden aan huur. Verhuurders zijn immers bang dat ze de huur niet zullen ontvangen. Het gaat hier nochtans vaak over kandidaat-huurders met een vast inkomen uit arbeid – veel mensen uit de lagere middenklasse – alleen is dat inkomen volgens sommigen niet hoog genoeg om een behoorlijke woning te huren.

Daarom is er de Kortrijkse Huurgarantie.

Hoe werkt het? Als er een betalingsprobleem blijkt, komt de Kortrijkse Huurgarantie tussen voor de betaling van maximaal 6 maanden huur. Deze tussenkomst dient de huurder terug te betalen, al dan niet via een afbetalingsregeling met het OCMW.

Er wordt een bijkomende overeenkomst aan het huurcontract toegevoegd.

In het kader van de huurgarantie dienen betalingsproblemen gemeld te worden bij Kortrijk Huurt. Die schakelt dan in eerste instantie de Woonclub of de preventieve woonbegeleiding van het Centrum

Algemeen Welzijnswerk in om het probleem van de huurder te bekijken en meteen een oplossing uit te werken.

Het Huurgarantiefonds levert nu al succesvolle inspanningen om een eerlijkere toegang tot een huurwoning te garanderen. Ongeveer 35 overeenkomsten werden al afgesloten. Maar toch blijkt het systeem te weinig gekend te zijn bij huurders, verhuurders en onze eigen diensten en partners. We communiceren sterker en maken hierover afspraken met de private sector.⁴³

We blijven sterk inzetten om private eigenaars te stimuleren en te motiveren om te verhuren aan kwetsbare inwoners.⁴⁴ Het huurgarantiefonds is 1 van de instrumenten die daartoe moet bijdragen.

Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen

Het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen is een nieuw Vlaams fonds waarmee OCMW Kortrijk kan tussenkomen bij achterstallige huur op de private huurmarkt. Op die manier kunnen we samen met de huurder en verhuurder een oplossing zoeken voor achterstallige huur en vermijden dat mensen uit huis gezet worden.

Dit fonds is een aanvullende mogelijkheid op onze lokale Kortrijkse Huurgarantie. De Kortrijkse Huurgarantie wil er vooral voor zorgen dat kwetsbare huurders gemakkelijker een woning kunnen huren op de private markt. De Kortrijkse Huurgarantie biedt aan verhuurders een bijkomende incentive bij het begin van een contract.

Het Fond ter bestrijding van uithuiszettingen richt zich voornamelijk op het voorkomen van uithuiszetting. Het OCMW wordt ingeschakeld in lopende huurcontracten om met begeleiding en financiële hulp tot een oplossing van de huurachterstal te komen.

Renovatiebegeleiding

We blijven onze inwoners een doorgedreven renovatiebegeleiding aanbieden. Eigenaars krijgen ondersteuning als ze hun woning energiezuinig en kwalitatief beter maken. Wij bouwen dit systeem verder uit en onderzoeken of we ook verhuurders kunnen stimuleren om hun panden kwalitatief te renoveren.⁴⁵ Zo bouwen we samen aan de verduurzaming van onze stad.

Energiehuis

Energiearmoede is de afgelopen jaren in heel Vlaanderen sterk toegenomen, ook in Kortrijk. Steeds meer mensen komen aankloppen bij het OCMW omdat ze de energiefactuur niet meer kunnen betalen. Stad en OCMW slaan de handen in elkaar met W13 en Leiedal om nieuwe energiebesparende initiatieven uit te werken. Minder energie verbruiken = minder uitgeven.

W13 is erkend als Energiehuis en staat in de regio dus in voor de organisatie en coördinatie van de Vlaamse Energielening. Via de Vlaamse Energielening kan men geld lenen om energiebesparende maatregelen aan de woning uit te voeren. De werking van het Energiehuis wordt ingebed in onze eigen woondiensten en daardoor beter bekendgemaakt en geactiveerd.

Slim, en bij uitbreiding energievriendelijk consumeren wordt daarnaast ook een belangrijke doelstelling binnen het vernieuwde consumentenbeleid dat vanuit de Deelfabriek wordt uitgerold.

Woonclub

Sinds 2009 bestaat er een Woonclub in Kortrijk. W13 ging de uitdaging aan om dit lokale initiatief verder regionaal uit te breiden en richtte daarom 11 woonclubpunten in de regio op. Deze punten zijn sinds april 2016 wekelijks of tweewekelijks op vaste momenten open. Het betreft

telkens een samenwerkingsverband met het lokale OCMW, het CAW, de lokale woondiensten en vrijwilligers. Welzijn en wonen gaan zo samenwerken om kwetsbare huurders te ondersteunen in het vinden en behouden van een geschikte, betaalbare en kwalitatieve huurwoning.

Iedereen die op zoek is naar een private huurwoning en die moeilijk vindt, kan zonder afspraak in een woonclubpunt terecht voor hulp, advies en een duwtje in de rug. De medewerkers van de Woonclub gaan de situatie van elke bezoeker na, bevragen de woonwensen en checken welke huurwoningen in de situatie van de huurder betaalbaar en geschikt zijn. Ze kijken naar zowel het inkomen als mogelijke financiële tussenkomsten waarop men eventueel recht heeft. Ze gaan ook actief mee op zoek, leggen contacten met eigenaars en immokantoren en zorgen voor advies en begeleiding op maat.

De werking van de Woonclub steunt op een stevige vrijwilligerswerking. Erg waardevol, maar soms met een verloop van mensen. We staan W13 bij in het vinden, opleiden en houden van goede vrijwilligers.⁴⁶

Ondersteuning van noodkopers via isolatieplan, noodkoopfonds en woonbegeleiding

Het aantal noodkopers in onze stad neemt toe. Noodkopers zijn mensen die, omdat ze te lang op de wachtlijst voor een sociale woning blijven staan, dan toch een woning aankopen op de private markt. Vaak gaat al het beschikbare budget op aan de aankoop van de woning, waardoor er nog weinig marge overblijft om de woning te renoveren en te laten voldoen aan de huidige woningnormen.

We werken een plan uit waarbij we langsgaan in 5.000 woningen, evenredig verspreid over de deelgemeenten. De wijken die er het slechtst aan toe zijn, krijgen prioriteit. Om dit te stimuleren heeft de stad 3,5 VTE renovatiebegeleiders in dienst die burgers en verhuurders begeleiden bij de zinvolle renovatie van hun woning. Zij leggen de nadruk op duurzaamheid en veiligheid. Ook onze stedelijke premies zijn

43 Sociaal Huis
44 Leerwerkplaats OCMW

45 Sociaal Huis – team wonen
46 Sociaal Huis – activering

hierop gericht. We leggen de prioriteit op een geïsoleerde buitenschil (dak, gevel en buitenschrijnwerk). Volgens het huidige premiereglement dakisolatie moet een woning ouder zijn dan 25 jaar. We bekijken of we die voorwaarde kunnen versoepelen voor kwetsbare gezinnen.

We dienen een aanvraag in om een beroep te kunnen doen op het Vlaamse noodkoopfonds. Met de steun van Vlaanderen kan het OCMW renteloze leningen van 25.000 euro voorzien voor noodkopers om hun woning te verbeteren. Onze renovatiebegeleiders werken hiervoor samen met de energiesoepelers van Effect vzw en het Energiehuis.

Naast de inzet van diverse premies en renovatiebegeleiders is er ook een stijgende nood aan woonbegeleiding. We bekijken samen met het CAW hoe we deze woonbegeleiding versterken.⁴⁷

Discriminatietoets op de huurmarkt

Factoren zoals inkomen, leeftijd of afkomst mogen de kansen van mensen op de huurmarkt niet beïnvloeden. Dit stadsbestuur wil daarin extra stappen zetten, met onder meer een discriminatietoets. Er komt overleg en een overeenkomst met de immosector – de private en publieke verhuurkantoren – in onze stad. In die overeenkomst wordt een wetenschappelijk onderbouwde discriminatietoets opgenomen.

Uit wetenschappelijk onderzoek weten we dat er in Kortrijk een probleem bestaat van etnische discriminatie op de huurwoningmarkt. Professor Pieter-Paul Verhaeghe van de Vrije Universiteit Brussel onderzocht in 2019 die etnische discriminatie op de private huurwoningmarkt van Kortrijk. Hij voerde hiervoor 299 academische praktijktesten uit via Immoweb. Uit de resultaten blijkt dat kandidaat-huurders met een Marokkaanse naam significant minder worden uitgenodigd voor een plaatsbezoek dan kandidaat-huurders met een Vlaamse naam.

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat kandidaten met een Marokkaanse naam in 23% van de gevallen worden gediscrimineerd door makelaars ten opzichte van kandidaten met een Vlaamse naam. Dit niveau van etnische discriminatie door makelaars in Kortrijk is vergelijkbaar met dat van andere steden in België. Bij particuliere verhuurders bedroeg de discriminatie 27%, wat opmerkelijk lager is in vergelijking met andere steden. Door de kleinere steekproefgrootte moeten we dit percentage echter met meer voorzichtigheid interpreteren.

Een cruciaal onderdeel van de algemene discriminatietoets is mensen beter te informeren en te sensibiliseren over stimulerende, informatieve en begeleidende maatregelen. Zowel voor wat betreft het verhuren aan kansengroepen, als voor wat betreft het up-to-date houden van de kwaliteit van de verhuurde woningen.⁴⁸

We maken ook de werking van de Huurdersbond nog beter bekend bij mensen die problemen ondervinden bij het huren van een woning. We bekijken ook hoe we mensen met een slechte huisvesting in het algemeen beter kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld met juridische hulp.⁴⁹

Housing First

Dakloosheid en thuisloosheid zijn groeiende fenomenen in Vlaanderen. Ook in Kortrijk worden we hiermee geconfronteerd. Onze stad bouwde de nachtopvang uit van 10 bedden gedurende drie wintermaanden tot 24 bedden van september tot en met juni. Een noodzaak, want de nachtopvang zit ook nu vol. We zoeken bovendien naar een oplossing voor de vakantiemaanden juli en augustus. In 2020 vonden we die in de gewezen serviceflats Akkerwinde. Ook gaan we in de nachtopvang verder met het aanbieden van de 'vierde B' of begeleiding, naast brood, bad en bed.

Onze goed uitgebouwde nachtopvang is dus broodnodig maar is per definitie slechts een tijdelijke oplossing en geen structurele. Om te kunnen schakelen van incidentele nachtopvang naar structurele huisvesting moeten we, samen met het CAW, W13, De Poort en zorgverleners, werken aan een 'Housing First'-programma. Een dak boven je hoofd is namelijk de eerste bekommernis.⁵⁰ Nieuwe experimenten zoals modulaire en of mobiele woningen kunnen daarbij ontwikkeld worden.

Housing First-proefproject voor daklozen

De eerste stap om daklozen opnieuw aansluiting te laten vinden bij de samenleving is hen stabiliteit te bieden in de vorm van een degelijk dak boven hun hoofd. We gaan de quarantaineflats in de voormalige serviceflats Akkerwinde op Hoog Kortrijk, voorzien voor dak- en thuislozen die in quarantaine zouden moeten, inzetten voor een Housing First-proefproject.

In eerste instantie bieden we de mensen die op straat staan zo snel mogelijk een stabiele woonsituatie. Door deze allesbepalende factor uit te schakelen (waar ga ik deze avond slapen?) creëren we rust en stabiliteit. Daardoor kunnen we samen werken aan een duurzaam traject op het vlak van huisvesting, tewerkstelling en inkomen.

De eerste fase van dit Housing First-proefproject is op 1 oktober 2020 van start gegaan.⁵¹

Dak- en thuislozen

We slaan de handen in mekaar met het CAW voor een gezamenlijke aanpak rond dak- en thuisloosheid. Mensen in een preciaire woonsituatie hebben er geen baat bij om zelf uit te vissen bij welke dienst ze waarvoor moeten aankloppen. We bundelen de krachten in 1 team en stemmen de dienstverlening van OCMW en CAW op elkaar af.

⁴⁷ Nota Huisvesting n.a.v. Vlaams regeerakkoord – Martine Knockaert

⁴⁸ Nota Huisvesting n.a.v. Vlaams regeerakkoord – Martine Knockaert

⁴⁹ Sociaal Huis – team wonen

⁵⁰ Inwoner

⁵¹ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

*“Te veel mensen stellen
wegens geldgebrek een
bezoek aan de huisarts uit”*

TOM, WIJKTEAMS

9. Een Wijkgezondheids- centrum in overleg met huisartsen en experten

Te veel kinderen, volwassenen en senioren gaan niet, te weinig of te laat naar de dokter en/of tandarts wegens financiële en andere drempels. Ook in Kortrijk is dat zo: 1 op de 5 personen gaf tijdens een bevraging aan een bezoek aan de tandarts of huisarts uit te stellen omdat het te veel kost.⁵² De toegang tot geneeskundige eerstelijnszorg maken we gemakkelijker door een wijkgezondheidscentrum in te richten op een goed bereikbare en gekende plaats. We denken ook na over alternatieven: andere originele acties om de toegankelijkheid van de eerstelijnszorg in Kortrijk, met al zijn disciplines, te vergroten. We doen dit in overleg met huisartsen en experts.

Dit is in Kortrijk geen vanzelfsprekendheid gezien de terughoudendheid bij artsen en zorgverstrekkers. Toch zien we in andere Vlaamse steden dat een wijkgezondheidscentrum een goede aanvulling is op de privépraktijken, al dan niet in groep, van huisartsen. Er is overigens een kentering bezig: vanuit de hoek van de tandartsen kregen we een aanbod om te starten met een basisonderzoek mondzorg voor kwetsbare mensen.

⁵² Bevraging wijkteams

⁵³ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

⁵⁴ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

⁵⁵ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

☼ Een vaste wachtpost voor huisartsen in Kortrijk

In het kader van het opzetten van een triagepost werkten we goed en intensief samen met de Kortrijkse huisartsen. Samen met hen en az groeninge willen we nu eindelijk werk maken van een vaste wachtpost in Kortrijk.⁵³

☼ Versneld onderzoeken van wijkgezondheidscentrum

Samen met huisartsen en experts willen we, op basis van de lessen die we tijdens deze crisis geleerd hebben, bekijken hoe we in Kortrijk een wijkgezondheidscentrum kunnen uitbouwen.⁵⁴

We gaan voor een wetenschappelijk onderbouwde aanpak. We starten in het najaar van 2020 met een onderzoek naar het lokale gezondheidsaanbod en de lokale noden op vlak van gezondheid, in het bijzonder bij kwetsbare mensen. De afdeling Huisartsengeneeskunde van de Universiteit Gent zal hiervoor instaan.

Zo willen we een beter zicht krijgen op de knelpunten in de toegang tot eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking met welzijnsvoorzieningen. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de kwetsbare buurten in Kortrijk en de toegang tot zorg voor mensen met een complexe zorgnood of met een risicoprofiel (o.a. mensen in armoede).

We leggen hiervoor cijfers (aanbod, spreiding, blinde vlekken) samen met de noden die mensen zelf ervaren.

☼ Opstarten van werking met gezondheidsgidsen

In samenwerking met de stad Gent kijken we of we mensen kunnen opleiden tot 'gezondheidsgidsen' die kwetsbare Kortrijkzanen de weg wijzen naar het juiste aanbod binnen de gezondheidszorg. Zo helpen zij de gezondheidskloof dichten.⁵⁵

Gezien de toenemende problematiek, vooral bij jongeren, zetten we in op geestelijke gezondheid

We stellen vast dat mensen die dagelijks bezig zijn met overleven gebukt gaan onder permanente stress. Dit heeft een vrij ernstige impact op de draagkracht van deze mensen en staat vooruitgang op vlak van bv. schoolloopbaan, tewerkstelling of schulden op orde krijgen nogal vaak in de weg. Er is nood aan extra psychosociale ondersteuning om mensen te versterken en hen opnieuw het heft in eigen handen te laten nemen.⁵⁶ We versterken bestaande samenwerkingen met bijvoorbeeld de vzw Ontrafel – die kinderen met trauma's ondersteunt – en we onderzoeken nieuwe samenwerkingen.

Een gezonde geest in een gezond lichaam

We werken samen met alle scholen om het psychisch en fysiek welbevinden bij kinderen en jongeren te optimaliseren. Een gezonde geest in een gezond lichaam verhoogt de slaagkansen van kinderen en jongeren om de schoolcarrière tot een goed einde te brengen. Met de steun van Vlaanderen organiseren we hiervoor diverse initiatieven (bv. Rots en Water, gezonde voeding op school) waar scholen op kunnen intekenen.

Bij uitbreiding op dit project willen we ook samen met de scholen kijken om niet alleen gezonde, maar ook betaalbare maaltijden aan te bieden op school. Op die manier willen we aan alle kinderen in de stad de mogelijkheid bieden om minstens 1 gezonde maaltijd per dag te kunnen gebruiken.⁵⁷

Iedereen met recht op verhoogde tegemoetkoming neemt dit recht op

Er zijn nog steeds te veel mensen die geen verhoogde tegemoetkoming genieten, terwijl ze er wel recht op hebben. Hierdoor mislopen mensen

ook andere sociale voordelen. In het kader van Geïntegreerd Breed Onthaal (CAW, Sociaal Huis en mutualiteiten) dienen zich mogelijkheden aan om mensen hierin beter te ondersteunen.

Om mensen hierrond te sensibiliseren en actief bij te staan om de nodige rechten en voordelen op te nemen, kan het samenwerkingsverband in het kader van Geïntegreerd Breed Onthaal worden uitgebreid met een aantal cruciale actoren als Kind en Gezin, az groeninge, huisartsen ...

Gezonde acties in een Gezonde Gemeente

Kortrijk ondertekende in 2019 het charter Gezonde Gemeente. Dit houdt onder meer in dat we alle acties en initiatieven rond bewegen, gezonde voeding, preventie en toegankelijke en publieke ruimte in kaart brengen en van daaruit ook nieuwe noden kunnen detecteren. Dat is heel wat. Vanuit de wijkcentra wordt vandaag heel veel aandacht besteed aan gezondheid, gezonde voeding en beweging.

De wijkcentra bieden gezonde maaltijden aan, maar organiseren ook diverse activiteiten om mensen in beweging te krijgen en te houden. Op individueel niveau staan de ergotherapeuten en woonzorgverleners mensen met raad en daad bij. Het doel is om hen in de beste omstandigheden zo lang mogelijk thuis te laten wonen, om hen aan het bewegen te krijgen en om de gezondheid van onze, in het bijzonder oudere, bevolking te optimaliseren.

Het actieplan Gezonde Gemeente moet in eerste instantie nieuwe hiaten blootleggen. Waarna we nieuwe acties uitwerken om deze op te vangen.

1-2-3 Euro, bewust kopen en koken

In 2016 startten we met het project 1-2-3 Euro. Dat is een samenwerking tussen OCMW Kortrijk en Colruyt zodat mensen met een beperkt budget op een erg toegankelijke manier een gezonde maaltijd op tafel kunnen

zetten. Dit project is ondertussen een vaste waarde geworden binnen onze verschillende diensten en wordt verder uitgewerkt.

VORK

In VORK wordt veel aandacht besteed aan gezonde voeding en dat niet alleen voor de restaurantbezoekers. In 2019 werden in VORK de eerste workshops rond gezond en betaalbaar koken georganiseerd. Wegens groot succes worden deze uitgebreid, met daarbij bijzondere aandacht voor mensen met beperkt budget.

VORK-pas

We lanceren de VORK-pas. Deze pas maakt het voor mensen die het niet breed hebben mogelijk om een aantal keer per jaar op restaurant te gaan. We willen hierbij de kortingen die momenteel in het volksrestaurant VORK gehanteerd worden, doortrekken naar een aantal andere horecazaken in Kortrijk en deelgemeenten. Voorwaarde is dat er een vergelijkbaar aanbod is in deze zaken: een dagschotel of iets vergelijkbaars tegen een marktconforme prijs. Intussen lieten enkele horecazaken in Kortrijk en deelgemeenten al weten geïnteresseerd te zijn in de VORK-pas. Dit betekent dat we binnen afzienbare tijd kunnen starten met de VORK-pas.

We bekijken of we de VORK-pas kunnen combineren met de UiTPAS. De UiTPAS is vandaag goed ingeburgerd in onze stad, en ook goed gekend bij mensen die recht hebben op het sociaal tarief. We kijken of deze vrijetijdspas kan worden verbreed naar een pas om ook sociale voordelen voor maaltijden te kunnen aanbieden.⁵⁸

Uitbouw van ons aanbod betaalbare en gezonde voeding

Het aantal bestellingen van maaltijden bij Zorg Kortrijk is naar aanleiding van de crisis verdubbeld. We zorgen ervoor dat we ook na de crisis het huidige volume kunnen aanhouden.

Ook de afhaalmaaltijden van VORK zijn een groot succes. Tijdens de sluiting van VORK door corona (maart – juni) werden 3.349 afhaalmaaltijden besteld, zo goed als allemaal aan kortingstarief. We bekijken of we de afhaalfunctie kunnen verderzetten.

We integreren een sociale kruidenier in de nieuwe Deelfabriek en drijven de ondersteuning voor de voedselhervereelplaatsen in Kortrijk nog op.⁵⁹

⁵⁶ Sociaal Huis

⁵⁷ A'kzie

⁵⁸ A'kzie, Sociaal Huis - activering

⁵⁹ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

“Soms is je inkomen uit je job niet voldoende om rond te komen”

CLAUDE, ALLEENSTAANDE PAPA VAN TWEE

10. Het Kortrijks Menswaardig Inkomen, of een aanvullend leefloon

Voor sommige mensen is een leefloon onvoldoende om rond te komen en menswaardig te kunnen leven. Daarom introduceerde het OCMW Kortrijk een Kortrijks Menswaardig Inkomen of KMI. Het gaat om een aanvullende steun boven op het leefloon of een vergelijkbaar inkomen. We voorzien het KMI voor mensen die het op basis van een objectieve berekening nodig hebben, met daarbij aandacht voor een goed evenwicht tussen steun en de minimumlonen. Mensen toeleiden naar een duurzame tewerkstelling blijft immers onze ambitie.

Het KMI werd in een eerste fase toegepast op 205 OCMW-dossiers (meting tot eind 2019). Na een evaluatie is het systeem halfweg 2020 bijgestuurd, met het oog op een nog ruimer bereik. We gaan actief alle huishoudens met een inkomen onder het KMI opsporen, de regels met betrekking tot spaargeld worden minder streng en ook mensen in schuldbemiddeling komen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking. We maken het systeem ook toegankelijker voor gezinnen met kinderen, die tot de belangrijkste doelgroep behoren. Het KMI wordt toegekend op basis van inkomen, niet op basis van statuut zoals leefloon.

Brede toepassing van het Kortrijks Menswaardig Inkomen

Sinds meer dan een jaar passen we het systeem van het Kortrijks Menswaardig Inkomen toe. We hebben al een groeipad voorzien om meer mensen te kunnen helpen en gaan het systeem bijsturen om nog meer mensen en doelgroepen te bereiken: gezinnen met kinderen, alleenstaanden, mensen met laag arbeidsinkomen ... Hierbij zijn heel wat mensen die het door de coronacrisis moeilijker kregen.⁶⁰

De invoering van het KMI gaat samen met een grote oefening rond visie, waarden en normen over het menswaardig inkomen en het menswaardig bestaan. Dit maakt deel uit van de grote reorganisatie van onze sociale dienstverlening. Wat is een menswaardig bestaan? Wat hebben mensen nodig om dit te kunnen garanderen? En hoe kunnen wij daar met onze sociale dienstverlening maximaal toe bijdragen? Zowel op het vlak van de inzet van medewerkers, als op het vlak van in te zetten instrumenten.⁶¹

We kijken ook of en hoe het KMI regionaal kan worden afgestemd. We werken hiervoor samen met W13. Want voor kwetsbare mensen zou het geen verschil mogen uitmaken of ze in Kortrijk, Kuurne of Waregem wonen.⁶²

⁶⁰ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

⁶¹ Sociaal Huis

⁶² W13

*“Bij SV Kortrijk zijn 3 op de 4
jeugdspelers ingeschreven met
een UiTPAS met kansentarief”*

FRANK, SV KORTRIJK

11. Een UiTPAS voor iedere inwoner van Kortrijk, met korting voor iedereen die er recht op heeft

De UiTPAS is een vrijetijdspas waaraan onder bepaalde voorwaarden ook een sociaal tarief gekoppeld is. Hierdoor kunnen ook mensen, kinderen, jongeren met een beperkt budget deelnemen aan sport, cultuur, vrije tijd enz. De UiTPAS is ondertussen goed ingeburgerd in onze stad, wordt sterk gewaardeerd en er stappen steeds meer vrijetijdsaanbieders mee in dit verhaal.

Op heden is het aanbod in Kortrijk al vrij uitgebreid, maar we hebben de ambitie om elke vrijetijdsaanbieder in Kortrijk mee op de kar te krijgen.⁶³ Zo zijn we recent gestart met reductietarieven voor UiTPAShouders in het nieuwe zwembad LAGO.

UiTPAS in de regio en meer tarieven op maat

Vandaag zien we dat mensen soms moeilijkheden hebben met de voorwaarden om van een sociaal tarief te genieten. We moeten de regionale UiTPAS na 5 jaar evalueren en ook de voorwaarden opnieuw onder de loep nemen. Dit in functie van een betere regionale afstemming. De voorwaarden om een sociaal tarief te genieten zijn niet in elke stad of gemeente dezelfde, wat soms voor verwarring zorgt.⁶⁴

⁶³ EDAS

⁶⁴ W13

⁶⁵ Sociaal Huis

We willen een rechtvaardige toepassing van de UiTPAS uitwerken.⁶⁵ Een korting voor mensen met een beperkt budget, een grotere korting voor mensen die effectief in armoede leven. Nu zijn er maar twee mogelijkheden: je betaalt ofwel de volle pot of je krijgt 80% korting. Iets daartussen bestaat (nog) niet. Een tussenkorting van 50% toevoegen lijkt ons eerlijker en garandeert zowel de betaalbaarheid van het systeem als de medewerking van nieuwe organisaties. Dit zetten we op de agenda om in Vlaanderen op te nemen.

Lokaal Netwerk Surplus

Deelname aan vrijetijdsactiviteiten gaat over meer dan betaalbaarheid. We moeten met de vele vrijetijdsaanbieders in onze stad samenwerken om ook andere drempels weg te werken. We denken hierbij aan vervoer (kinderen moeten op de voetbalclub raken, ouders moeten na een voorstelling in de Schouwburg thuis raken ...), kinderopvang als mama wil gaan fitnesssen, de juiste sportkledij of een instrument voor de muziekschool, heldere communicatie over het aanbod in onze stad ...

Het Lokaal Netwerk Surplus, recent met veel dynamiek heropgestart, kan hierin een cruciale rol spelen. We moeten het potentieel dat in dit netwerk aanwezig is maximaal benutten.

Kinderen- en jongerenwelzijn

Als het gaat over vrijetijdsparticipatie voor kwetsbare groepen, denken we nog al te vaak aan louter deelnemen aan het reguliere aanbod. Maar deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten draagt ook bij tot maatschappelijk integratie, deelnemen en deel hebben aan de samenleving. Net voor kwetsbare groepen is dit facet van vrije tijd misschien nog belangrijker.

Het jeugdwelzijnswerk in Kortrijk (AjKo) is vrij sterk uitgebouwd. We hebben een aantal heel sterke sociaal-artistieke/cultureel-maatschappelijke organisaties in onze stad (Unie der Zorgelozen, Wit.h,

Theater Antigone, Quindo ...). Die moeten we behouden, maar we willen ook van hieruit de samenwerking met reguliere ‘klassieke’ aanbieders nog versterken.

Vrije tijd als opstap naar welzijn

Initiatieven als AjKo, Quindo of de Unie der Zorgelozen bereiken, net door hun aantrekkelijk en toegankelijk aanbod, heel wat kwetsbare mensen die vaak met diverse noden geconfronteerd worden. We willen het aantrekkelijke karakter van deze initiatieven maximaal behouden, maar willen wel van daaruit nog meer de brug maken naar onze welzijnsactoren.

Onder meer het vrijetijdsloket van A'kzie zet hier stevig op in. In het vrijetijdsloket worden mensen individueel geholpen om aan vrije tijd te doen en worden ook alle randvoorwaarden bekeken en verholpen (vervoer, sportkledij ...). Vanuit het vrijetijdsloket worden ook groepsactiviteiten georganiseerd, met als doel om mensen ook zelf te leren hun vrije tijd te organiseren (de bus nemen, een treinticket reserveren, een uitsapje met de kinderen plannen ...).

Het vrijetijdsloket van A'kzie kreeg er recent een broertje bij, met een Kortrijkse Rap op Stap die door enkele vrijwilligers wordt georganiseerd.⁶⁶ In het loket Rap op Stap kan je terecht voor onder meer een betaalbare gezinsuitstap of vakantie.

Het vrijetijdsloket A'kzie en Rap op Stap bundelen de krachten. Behalve hulp om met bijvoorbeeld het gezin aan vrije tijd te doen, worden ook gezamenlijke activiteiten georganiseerd. Op die manier leren mensen het Kortrijkse vrijetijdsaanbod kennen aan de hand van een georganiseerde activiteit, maar leren ze ook hoe ze samen met de kinderen de bus kunnen nemen naar bijvoorbeeld De Gavers. De groepsactiviteiten hebben als doel om mensen tips en tricks aan te leren waardoor ze ook zelf, met hun eigen gezinnetje, een leuke vrije tijd kunnen organiseren.

Theater Antigone

Naast de succesvolle samenwerking met de Unie der Zorgelozen maken we werk van een samenwerking met Theater Antigone. Antigone is al decennia lang niet alleen een grote artistieke, maar ook een erg belangrijke maatschappelijke speler in de stad en de regio Kortrijk.

De stad Kortrijk erkent al vele jaren de meerwaarde van sociaal-artistieke projecten en producties in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting. Kwetsbare mensen een stem geven, opnieuw een plaats in de samenleving laten opnemen: dat is waarop we samen met de sterke sociaal-artistieke spelers in onze stad willen inzetten. Het is vanuit deze gezamenlijke ambitie dat we samen met Theater Antigone willen investeren in:

- *de inschakeling van brugfiguren die artistieke professionals en verschillende kansengroepen uit de stad met elkaar verbinden*
- *het jaarlijkse sociaal-artistieke project van Antigone, in nauwe samenwerking met wijkcentrum Overleie en andere sociale actoren uit de stad (De Bolster, Kier ...)*
- *de realisatie van inspraak en participatie door de continue omkadering voor en na het sociaal-artistieke project en de doorstroming van de deelnemers binnen de volledige werking van het theater*
- *de inzet op de bestrijding van kinderarmoede met projecten als ABC, waarbij we op een creatieve en artistieke manier inzetten op taalondersteuning van kinderen en jongeren*
- *kinder- en jongerenwelzijn met projecten als ROOTS en de jongerenwerking*
- *een betaalbaar aanbod door te werken met de UiTPAS*
- *samenwerking met andere stedelijke initiatieven zoals VORK*

Kleine K vermenigvuldigen

De afgelopen bestuursperiode startten we een laagdrempelig en informeel vrijetijdsaanbod op in de Kleine K. Dit succesvolle initiatief in het Baggaertshof is een alternatief voor kinderen voor wie de toegang naar het reguliere circuit niet vanzelfsprekend is. De site nodigt uit om in te zetten op creativiteit, muziek, woord en beeld. De kinderen kunnen er creatief aan de slag gaan, terwijl ze ook hun sociale vaardigheden kunnen aanscherpen.

De site van het Baggaertshof is een schitterend decor voor deze creatieve kinderwerking, maar is door het grote succes niet langer geschikt. De werking barstte al uit haar voegen. Door de huidige coronamaatregelen kunnen we er bovendien nog moeilijk een veilige en aangename werking in en rond de kleine huisjes van het Baggaertshof garanderen.

We gaan op zoek naar uitbreidingsmogelijkheden voor de werking van de Kleine K. De werking heeft meer dan zijn nut bewezen en verdient dan ook de beste omstandigheden om de talenten van kinderen en jongeren maximaal te kunnen laten groeien.

Brugfiguur jeugdvoetbal

Met steun van het Vlaamse participatiedecreet hebben we recent een brugfiguur voor het jeugdvoetbal kunnen aanwerven. Dit gebeurde in samenwerking met KSV Kortrijk en KRC Bissegem. De brugfiguur bouwt een sterk netwerk op van sociale en sportieve partners die mee bouwen aan de ontwikkelings- en integratiekansen voor jongeren en hun ouders. De brugfiguur ondersteunt kinderen, jongeren en hun ouders, maar ook trainers en begeleiders uit de clubs. Het doel is om jongeren sterker te maken. Op sportief vlak, maar ook op andere vlakken.

De brugfiguur zet ook in op het versterken van samenwerking tussen diverse sociaal sportieve projecten in Kortrijk (Red-Side Academy, AjKo vzw, Dalmar team, Belgian Homeless cup Kortrijk ...).

De ervaringen die worden opgedaan vanuit de samenwerking met KSV Kortrijk en KRC Bissegem willen we doorheen het project ook delen met andere clubs.

Veilige en toegankelijke sport- en bewegingsinfrastructuur ⁶⁷

De afgelopen jaren investeerden we fors in de openbare ruimte in de stad. Er kwamen fitnestoestellen in publieke parken, campagnes om meer te bewegen, trapveldjes ... We onderzoeken waar er nog blinde vlekken zijn om spelen en sporten in de publieke ruimte te kunnen organiseren.

Concreet willen we een kunstgrasveld realiseren voor de buurtsportinitiatieven in Kortrijk (AjKo, Red-Side ...). We zoeken ook een geschikte binnenruimte voor de buurtsport (sportschuur).

⁶⁶ Inwoner

⁶⁷ Red-Side Academy

"Dankzij dit project
kan ik verder studeren"

STUDENTE PSYCHOLOGIE MILEIDY OVER LISA

12. Jong Kortrijks talent

In de gemeenteraad van 6 juli 2020 kwam er een pleidooi, gesteund door zowat alle fracties, voor nog meer actie om kinderen en jongeren in een minder kansrijke positie vooruit te helpen. Enerzijds om hen de kans te geven hun talenten te ontplooiën, anderzijds om hen verder te laten studeren. We willen dit pleidooi in de praktijk omzetten en daarom voegen we een extra werf in dit plan in.

Met een krachtig maar eenvoudig uitgangspunt: vanaf de wieg, naar de kinderopvang en doorheen alle schoolniveaus worden kinderen en jongeren maximaal ondersteund met een batterij aan acties. Hiervoor versterken we bestaande acties en rollen we nieuwe initiatieven uit. Want geen enkel talent mag verloren gaan.

Een nieuwe medewerker gelijke kansen

We werven een nieuwe medewerker aan die het gelijkekansenbeleid verder uitwerkt. De opdracht van deze medewerker is onder meer om de systematische achteruitstelling van kwetsbare kinderen en jongeren tegen te gaan.

Begeleiding van kinderen met een schoolachterstand

In onze stad zijn er diverse initiatieven rond huiswerkbegeleiding. Een aantal organiseren we zelf, andere worden aangeboden door externe partners. Het doel verschilt van aanbieder tot aanbieder (ouderbetrokkenheid, taal kind en ouder ...), en dat is net de sterkte van de verscheidenheid aan initiatieven.⁶⁸ Vanuit de stad willen we deze initiatieven beter in kaart brengen, maximaal op elkaar afstemmen en waar nodig ondersteuning aanbieden.⁶⁹ We besteden hierbij ook extra aandacht aan het aanleren en oefenen van de Nederlandse taal. Voor zowel de kinderen als hun ouders.

⁶⁸ CAW

⁶⁹ Team Welzijn stad Kortrijk

⁷⁰ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

Huiswerkbegeleiding, hardware en software voor kwetsbare (school)kinderen

De nood aan begeleiding en geschikt materiaal om lessen te volgen komt scherp naar voor in tijden van digitaal thuisonderwijs. We bundelen de bestaande huiswerkbegeleiding en schalen ze op voor een groter bereik. Binnen ons budget @llemaal digitaal voorzien we het nodige om, aanvullend aan de scholen, gezinnen van de nodige hard- en software te voorzien.⁷⁰

Optimale taalondersteuning

De Nederlandse taal spreken en begrijpen is van cruciaal belang. Op vandaag lopen er een aantal taaltrajecten. Verschillende aanbieders organiseren die, zowel formeel (erkende taallessen) als informeel (bv. praatgroepen).

- *Zomerschool: taalbad voor kinderen in de zomervakantie.*
- *Roots: sociaal-cultureel project met anderstalige jongeren die nieuw zijn in onze stad.*
- *OK-klassen, huiswerkklassen en praattafels voor anderstalige kinderen en ouders.*
- *Samenwerking met Quindo voor anderstalige kinderen uit het lager onderwijs.*
- *AjKo (jeugdwelzijnswerk) bereikt erg veel anderstalige kinderen en jongeren en bouwt in zijn vrijetijdsactiviteiten taalondersteuning in.*
- *Klare Taal op school: ondersteuning van scholen om communicatie met anderstalige ouders in klare taal te formuleren*
- *Diverse taalondersteunende activiteiten in of vanuit de bib: voorleesclub, Wereldbibliotheek, Taaldraad en Thuis in Kortrijk*

We brengen de verschillende taalinitiatieven in kaart (Wie biedt wat aan en voor wie?) en stemmen deze maximaal op mekaar af. Op deze manier kunnen we mensen gericht toeleiden naar het taaltraject dat het best bij hen past.

Betaalbaarheid van het onderwijs

De schoolkeuze of studierichting zou niet afhankelijk mogen zijn van het beschikbare budget van de ouders. Want zo kunnen kinderen en jongeren met bepaalde talenten zich niet ontwikkelen. Samen met de secundaire scholen gaan we na of er voor gezinnen financiële hinderpalen zijn. We ontvangen bijvoorbeeld regelmatig signalen dat sommige gezinnen het moeilijk hebben om lesmateriaal aan te kopen (computer, materiaal voor gespecialiseerde opleidingen ...). We bekijken wie hierin welke verantwoordelijkheid kan opnemen.

We bekijken ook hoe we scholen kunnen ondersteunen in de organisatie van een zo budgetvriendelijk mogelijke schoolwerking. We zetten hiervoor de ervaring van de brugfiguren in en kijken ook of ervaringsdeskundigen in de kansarmoede hierin een rol kunnen spelen.⁷¹

In onze Kortrijkse scholen promoten we actief het initiatief Samen Tegen Onbetaalde Schoolfacturen (STOS). STOS is een initiatief van Vlaanderen, Welzijnszorg en het Netwerk tegen armoede. Het heeft als doel om schoolpersoneel te sensibiliseren en te informeren over armoede en om de financiële stress voor zowel school als ouder te verminderen.

We besteden niet alleen aandacht aan de klassieke schoolkosten (schoolmateriaal, boeken en drukwerk, maaltijden, opvang ...), maar ook aan kosten die gezinnen maken in de marge van het schoolgebeuren. Voorbeelden zijn niet-verplichte schooluitstappen of een niet-verplichte maar wel aangeraden laptop.⁷²

Programma tegen ongekwalificeerde uitstroom

In samenwerking met diverse actoren uit de sectoren werk, onderwijs en welzijn streven we ernaar dat niemand vroegtijdig of ongekwalificeerd de schoolbanken verlaat. Met tALLEnt hebben we de afgelopen jaren heel wat inspanningen geleverd om hierrond een gezamenlijke en

integrale strategie uit te werken, dit zowel preventief als curatief.⁷³ In samenwerking met ondernemingen en onderwijsinstellingen moeten we deze inspanningen nog opvoeren. Zo kunnen we samen het duaal leren sterker ontwikkelen.

Brugfiguren

Gelijke kansen garanderen is ook investeren in het schoolteam, de ouders en de omgeving van de kinderen. De brugfiguren in het basisonderwijs hebben de afgelopen jaren erg mooie resultaten geboekt. Zowel op het vlak van de schoolloopbaan van de kinderen als bij het creëren van meer kansen voor de ouders van deze kinderen. We willen de ploeg van brugfiguren in het basisonderwijs uitbreiden en tegelijk werk maken van brugfiguren in het secundair onderwijs. Voor dit laatste werken we gezien de regionale aantrekkingskracht van de Kortrijkse secundaire scholen samen met W13.

Werken aan betere studiekeuzes

We ondersteunen Kortrijkse scholen (basis en secundair) bij talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en verbinding, met onder meer het Beroependorp en de Beroepenrally. Hiermee willen we Kortrijkse scholen een aantal tools aanreiken om school- en studiekeuze niet enkel te laten afhangen van de punten, maar ook van de talenten en vaardigheden van de kinderen en jongeren.

Programma tegen vroegtijdig schoolverlaten

We trekken volop de kaart van herstelgericht werken. In onze stad zijn een aantal spelers actief die leerlingen en schoolteams begeleiden om deze werkvorm te vertalen naar een herstelgericht schoolbeleid (Oranjehuis, Ligand ...) zowel in het basis- als het secundair onderwijs. Als lokaal bestuur hebben we de ambitie om alle scholen te ondersteunen zodat zij een herstelgericht beleid kunnen realiseren. Onderzoek

heeft aangetoond dat dit op relatief korte termijn spijbelen, vroegtijdig de school verlaten en de ongekwalificeerde uitstroom van jongeren drastisch naar beneden kan halen.

Toekomstatelier

We maken werk van een Toekomstatelier. Een project waarbij kwetsbare jongeren samen met ambassadeurs, sterke vrijwilligers en mensen uit diverse sectoren warm gemaakt worden voor een toekomstige job. Jongeren leren diverse beroepen kennen en oefenen gaandeweg een aantal vaardigheden die nodig zijn om de job uit te voeren.

No credit, game over

Om jongeren bewust te leren omgaan met budget, organiseren we voor Kortrijkse scholen 'No credit, game over'. Dit zijn interactieve games, waarbij jongeren met een fictief profiel maar in real time de baan op gaan om een lening aan te vragen bij de bank, hulp te vragen bij het OCMW of geconfronteerd worden met malafide verkopers van gsm-abonnementen. Door deze realistische game te spelen kunnen jongeren in de toekomst slimmer omgaan met een eigen budget.⁷⁴

Werken met voorbeeldfiguren

Met diverse partners werken we nauw samen om elke jongere alle kansen te geven. Zo verlaat niemand zonder een diploma het middelbaar onderwijs.

Aanvullend willen we ervoor zorgen dat kwetsbare jongeren makkelijker toegang krijgen tot hoger onderwijs. Jongeren hebben vaak de nodige talenten en vaardigheden om door te stromen naar het hoger onderwijs, maar diverse randvoorwaarden zorgen ervoor dat de aansluiting toch moeilijk lukt (onstabiele thuissituatie, hoge kostprijs ...). Vanuit de stad gaan we hiervoor een samenwerking aan met bestaande organisaties zoals de vrijwilligers van de vzw PEP (Positive Education Psychology) en het Fonds LISA (Lions International Student Academy). Dit laatste

is een project van de Lions Club Kortrijk Mercurius in samenwerking met het Streekfonds. Hierbij worden jongeren gecoacht doorheen hun hogere studies. Tijdens het traject worden ook eventuele financiële belemmeringen weggewerkt.

Samenleven in een kindvriendelijke stad: Kortrijk Kinderrijk

Kortrijk is een superdiverse stad met 77.292 unieke mensen: jong en oud, man en vrouw, rijk en arm, hetero, holebi, transgender, met en zonder een beperking, hoogopgeleid en laaggeschoold en alles daar tussenin. Twintig procent van onze inwoners bestaat uit kinderen en jongeren. Deze jonge en diverse generatie bepaalt straks mee de stad van morgen.

De stad stelde in het verleden al een programmaregisseur voor Armoedebestrijding en een programmaregisseur voor Kortrijk, kindvriendelijke stad aan. Daar komt nu nog een programmaregisseur Samenleven aangesteld. Tussen deze programma's onderling zijn heel wat raakvlakken, zeker als het gaat over gelijke kansen voor ons Jong Kortrijks Talent, maar ook voor hun ouders en hun omgeving. Maximaal kunnen deelnemen aan het leven in de stad, ongeacht de leeftijd en sociale of culturele achtergrond, is een belangrijk gemeenschappelijk accent binnen deze 3 programma's. De hieraan gekoppelde acties binnen de verschillende programma's worden maximaal op mekaar afgestemd.

⁷¹ EDAS, A'kzie

⁷² A'kzie

⁷³ Team welzijn Stad Kortrijk

⁷⁴ Team welzijn Stad Kortrijk

“Elk jaar herverdelen we ruim
300.000 kilo verse voeding”

GREGORY, FOOD ACT 13

13. Een coalitie met W13 en 100 huispartners

De afgelopen legislatuur hebben we onder het lokaal armoedebeleid een stevig draagvlak gecreëerd. Vanaf de uitwerking van het armoedeplan tot de uitvoering betrokken we permanent ruim 150 partnerorganisaties uit onze stad. Van de klassieke welzijnspartners en sociaal-culturele partners⁷⁵ tot minder evidente partners als Delhaize, Colruyt, KV Kortrijk enz. We bestendigen deze samenwerking en blijven zoeken naar nieuwe partners met innovatieve, verfrissende ideeën. Dit plan is een zaak van iedereen in Kortrijk én de regio.

Regie lokaal armoedebeleid

We hielden ook permanent de vinger aan de pols bij de mensen in armoede zelf. Via een maandelijks overleg met A'kzie (vereniging waar mensen in armoede het woord nemen), twee keer per jaar een uitwisseling met de OCMW-raad en een structureel overleg met diverse organisaties die werken met en voor mensen in armoede. Dit heeft ervoor gezorgd dat we ons armoedebeleid open en kritisch bekijken en uit de loutere welzijnswereld halen. De regierol die we hierin opnemen heeft absoluut een meerwaarde gecreëerd. De programmaregisseur Armoede en Sociale vooruitgang bewaakt en garandeert ook permanent die regierol. Als lokale overheid hebben we een vrij neutrale rol, wat ons in staat stelt om mensen en organisaties samen te brengen en samen antwoorden te zoeken op noden waarvoor we niet meteen een kant-en-klaar antwoord in huis hebben.

Deze neutrale positie moeten we maximaal uitputten en ook blijvend gebruiken om de neuzen in dezelfde richting te krijgen en moeilijke uitdagingen gezamenlijk aan te pakken. Maar we moeten ook ingrijpen waar nodig.

⁷⁵ Inwoner

⁷⁶ W13

We sensibiliseren zo veel mogelijk, maar waar nodig houden we ook een stok achter de deur.

We zetten hiervoor de nodige middelen in. Die komen van toelages en samenwerkingsovereenkomsten met diverse externe stakeholders, waarbij we samen de doelstellingen uitwerken en deze ook minutieus opvolgen.

Tenslotte hebben we de afgelopen jaren ook de inwoners van Kortrijk wakker geschud. Er is armoede in onze stad, niet meer of minder dan in de andere centrumsteden, en er is ook niets mis mee om dit in de picture te zetten en hier een vooruitstrevend beleid rond te voeren. Dit werd/wordt gezien en heeft heel wat lokaal sociaal kapitaal aangewakkerd.

Kapitaal, engagement dat absoluut noodzakelijk is om ook de komende jaren de strijd tegen armoede nog naar een hoger niveau te tillen.

W13 ⁷⁶

Als centrumstad hebben we een belangrijke trekkersrol binnen de regio. We stonden mee aan de wieg van het regionale samenwerkingsverband W13 en willen onze regierol op het vlak van sociaal beleid hierin ook maximaal blijven opnemen. We blijven innoveren en delen onze expertise binnen dit regionale samenwerkingsverband. Een aantal vernieuwende initiatieven werden hierdoor vanuit Kortrijk reeds opgeschaald naar de regio (Woonclub, Food Act, Kracht.Wonen ...). We zetten dit meer dan ooit door en werken samen aan een Regionaal Sociaal Beleid.

Samen met W13 maken we werk van onder meer:

- *het meten van de impact op cliënten en de werking van de diensten van maatregelen in het kader van armoedebestrijding.*
- *de uitwisseling en afstemming tussen de deelgenoten inzake het toelagebeleid en het beleid over het aanvullend inkomen (UitPAS, REMI/KMI ...)*
- *een Energiehuis, regionaal gecoördineerd maar lokaal ingebed,*

- *waarbij we inzetten op de bestrijding van energiearmoede*
- *de preventie van schulden en het verhogen van de kwaliteit van budget- en schuldhulpverlening via het samenwerkingsverband Budget In Zicht*
- *de versterking van Food Act 13 via het zoeken van nieuwe externe financiering*
- *een regionale aanpak van de sociale economie*
- *de uitrol van innovatieve woonvormen voor de meest kwetsbaren, inclusief financieringsmogelijkheden*
- *het wegwerken van drempels voor toeleiding naar het vrijetijdsaanbod.*
- *het wegwerken van drempels in de gezondheidszorg en het verminderen van de gezondheidskloof*
- *het wegwerken van drempels in het kader van mobiliteit*

Uitbouwen van regionale samenwerking rond zorg en gezondheid

De sterke coördinatie vanuit de regionale welzijnsvereniging W13 tijdens de crisis sterkt ons in de overtuiging dat we verder moeten inzetten op regionale samenwerking. Niet alleen op het vlak van sociaal beleid maar ook wat betreft de zorg. De initiatieven die tot stand kwamen naar aanleiding van de crisis moeten we evalueren en een structureel vervolg geven.⁷⁷

Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO)

We bouwen verder op de positieve ervaringen van het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) en werken nieuwe initiatieven uit met de verschillende partners en gemeenten uit de regio. In het kader van dit samenwerkingsverband experimenteerden we de afgelopen jaren, samen met een aantal kernpartners (CAW en diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten), met uitwisselingsstages, gedeelde teams (bv. thuisloosheid) ... over de verschillende organisaties heen. Alle betrokkenen evalueerden dit als erg waardevol.

Dit heeft de ambitie gevoed om deze samenwerking de komende jaren sterk te verbreden.

We realiseren deze verdere uitbouw zowel lokaal als regionaal, dit laatste in samenwerking met W13.

Lokale stakeholders

In het verlengde van het GBO willen we ook de structurele samenwerking met andere lokale stakeholders stevig verankeren in ons lokaal sociaal beleid. We denken hierbij aan Kind en Gezin, VDAB, az groeninge, Kortrijkse scholen ...

De andere centrumsteden, Vlaanderen, België en Europa

Een structureel armoedebelief vraagt een goed samenspel tussen de lokale aanpak en het bovenlokaal beleid. Het lokaal bestuur vervult een cruciale, complementaire rol ten aanzien van bovenlokale overheden. We moeten deze rol optimaal benutten, onder meer vanuit het decreet Lokaal Sociaal Bestuur.

In het Vlaamse regeerakkoord worden steden en gemeenten steeds meer de regisseur van de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting. Zoals gezegd vinden we er veel maatregelen in die we in onze stad toepassen. We hopen in Vlaanderen, maar ook in België, een goede partner te vinden om onze ambities te versterken. Onze plannen zullen maar 100% gerealiseerd kunnen worden als er middelen en mensen komen vanuit het regionale en federale niveau.

We engageren ons sterk in het netwerk van de Vlaamse centrumsteden. Uitwisseling van ervaringen en het opzetten van gezamenlijke projecten bieden ons meer kansen op succes.

Ook Europees engageren we ons sterk. Onder meer via een actieve rol in het European Social Network (ESN) maar ook via projecten en partnerschappen met de Europese Unie (zoals het MISSION-project).

Foto's: Kattoo Hillewaere, Team Communicatie, Photo Joost, W13.
De foto's werden zowel voor als tijdens de coronamaatregelen genomen.

⁷⁷ Uit 'De weg uit de Crisis: zorg en sociaal beleid'

